EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 1

Anul XXII – serie nouă **Nr. 68, iunie 2014**

EPIGRAMA

PUBLICAȚIE A UNIUNII EPIGRAMIȘTILOR DIN ROMÂNIA

Director: ***GEORGE CORBU*** *Redactor-șef:* ***LAURENȚIU GHIȚĂ***

„Parcere personis, dicere de vitiis“

Marcus Valerius Martialis

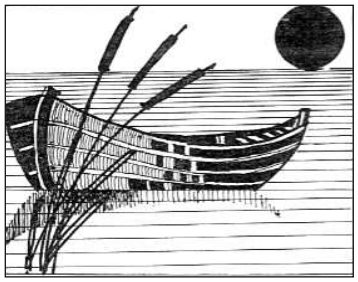

DIN SUMAR:

● **ANIVERSAȚI**: **Efim Tarlapan la 70 de ani şi Teodor PORTĂRESCU – 95 de ani**;

● **EDITORIAL**: ***ABIBAS şi PANASOANIC... în epigramă;***

● ***CLUBUL CLUBURILOR*** – **Cenaclul „CINCINAT PAVELESCU“ la 45 de ani;**

● **CONSIDERAȚII PRIVIND EVALUAREA ÎN EPIGRAMĂ– Ştefan-Cornel RODEAN;**

● **SOFRONIE IVANOVICI** – ***100 de ani de la apariția primei Antologii de Epigramă*** *(Partea a doua)*;

● **LECȚIA DE EPIGRAMĂ: Măsura versului, de Elis RÂPEANU;**

● ***CRONICILE CONCURSURILOR şi FESTIVALURILOR*** de la: *Mizil, Bistrița, Bucureşti şi Buzău*;

● **MEDALION**: Liviu Ceava-CELI;

● **Premiile UER pe 2013***;*

● **Bibliografia UER 2013** *(partea a II-a);*

● ***Concursurile revistei, Anunțuri***;

● ***LOC DE DAT… CU CAP*** – **Dueluri, provocări**;

● **Aniversări, IN MEMORIAM** etc.

CARICATURA, în acest număr: **Mihai Boacă**.

Grafica: ***Mihai Danielescu*** , ***Gheorghe Mitroiu*** şi ***Costel Pătrăşcan***.

Epigrama

Directori fondatori:
VIRGILIU SLĂVESCU – seria veche
MIRCEA TRIFU – seria nouă

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 2

REDACȚIONALE

■ **IMPORTANT**

Responsabilitatea privind textele publicate aparține în totalitate celor care semnează.

Redacția revistei nu este alcătuită nici din enciclopediști în ale epigramei şi nu este nici organ de verificare a originalității epigramelor şi articolelor colaboratorilor noştri. În măsura în care avem cunoştință de vreo neregulă, o semnalăm şi luăm măsurile de rigoare. Eventualele erori apar numai din necunoaştere şi neintenționat.

Prezumția de bună intenție trebuie să funcționeze şi la acest nivel.

■ **RUGĂMINTE**

Pentru a evita aglomerarea căsuțelor poştale personale ale redactorilor revistei şi ştergerea accidentală, odată cu nedoritele spamuri sau mesaje ciudate, rugăm ca materialele pentru revistă (şi **numa**i materialele pentru revistă) să se trimită pe e-mail pe adresa: **revistaepigrama@yahoo.com.**

Rugăm, astfel, să nu încărcați mailul cu forwardări de mesaje umanitare, cereri de donații, peisaje minunate, mesaje de retransmis, „Jos X, jos Y“ etc. În marea lor majoritate, acestea nu sunt altceva decât atacuri la sistemele informatice şi putem pierde tot ce avem stocat.

Anunțăm, de asemenea, că am deschis şi un cont în care se pot face plăți. Menționați, atunci când faceți o plată: „PENTRU REVISTĂ“ şi dați adresa la care doriți să vă fie trimisă revista.:

Titular: **Laurențiu Ghiță**,

IBAN: **RO 34 PIRB 4213 0390 4200 2000**, Piraeus Bank, Sucursala Giurgiului, Bucureşti.

În ceea ce priveşte poşta clasică, vă rugăm să trimiteți toate materialele, corespondența etc., pe adresa:

Ştefan-Cornel Rodean, C.P. 712, O.P. 7 Sibiu, jud. Sibiu.

Dl. Rodean se va ocupa şi cu problemele de abonamente, plăți şi distribuție în teritoriu.

Abonamentele pe anul 2014 rămân la acelaşi preț ca în 2013.

Numărul următor al revistei va apărea la începutul lunii septembrie 2014. Materialele pentru revistă le aşteptăm până cel târziu **vineri, 18 iulie** a.c. Ce soseşte după această dată riscă direct retrogradarea în Marele Kosch! Încercăm să scoatem revista mai devreme, pentru a putea fi distribuită la cluburi pentru prima şedință din lună, aşa că, rugam un pic de zor la trimis materiale!

Rugăm, pe cât posibil, separați pe foi distincte, epigramele pentru concursuri, cele sezoniere, cele pentru TOP E etc. E greu de administrat o singura pagină în care sunt puse toate, grămadă!

■ **CONCURSURILE REVISTEI:**

1. Compuneți minim o epigramă pe rime date: *cuprinde – viață*;

2. TOP E – Rugăm Cluburile, Cenaclurile sau Asocierile, să trimită **câte 3 (trei) epigrame de autori diferiți, pe tema:** „***Când îți vine mintea la cap***“;

3. Comentați (dați replici) la epigrama: ***Ratare în viață*** *// Din ale vieții mari probleme, / Pe asta, cel mai bine-o ştiu: / Întruna m-am sculat devreme, / Dar veşnic m-am trezit târziu!* (Stelian Ionescu);

4. Compuneți minim o epigramă la tema: „***Secetă mare!***“.

■ **Legat de concursul TOP E, reiterăm rugămintea ca materialele să fie trimise DE CĂTRE CENACLURI, nu individual, întrucât menirea acestui concurs este promovarea colectivelor**.

Caseta redacțională: Redactor-şef: Laurențiu GHIȚĂ

Redactor-şef adjunct: Ştefan-Cornel RODEAN **Tehnoredactare texte: Bogdan GHIȚĂ**

Corespondenți activi: Toată suflarea epigramofilă. Unii mai mult, alții, mai puțin mult (!)

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 3

EDITORIAL

ABIBAS şi PANASOANIC... în epigramă

Realizarea unei antologii nu este o muncă uşoară şi nu este la îndemâna tuturor. La fel cum a scrie o epigramă nu este chiar aşa uşor cum li se pare unora. În paginile acestei reviste citiți chiar acum despre prima Antologie de epigramă, alcătuită de Sofronie Ivanovici, acum 100 de ani. De-a lungul vremii, nume mari au onorat această sarcină, şi amintim doar pe: Giuseppe Navarra, George Zarafu, Valerian Lică, George Corbu, Efim Tarlapan şi mulți, mulți alții.

În ultimii ani, diverşi epigramişti au luat inițiativa de a-şi încerca norocul pe acest teren minat. Şi, ca de obicei, mulți chemați, puțini aleşi. Dar, pe lângă calitatea scăzută a „adunăturilor“, un fenomen şi mai îngrijorător se manifestă. Şi anume tupeul antologatorilor, care îşi permit să preia epigrame de te miri unde (de pe Internet, cel mai uşor, sau din cărțile publicate de autori) şi, mai grav, intervin asupra textului, de nu-şi mai recunosc bieții autori (autoare) creațiile.

Cel mai recent şi revoltător exemplu (prin prisma numărului celor afectați) este o „antologie“ alcatuită de un umorist şi epigramist, de altfel apreciat, care a repezit satârul asupra marii majorități a celor incluşi cu, sau fără voia lor, în respectiva „operă“, hăcuind texte întregi şi înlocuindu-le cu îndoielnicele domniei sale contribuții.

La cererea mai multor autori, fără să dăm deocamdată nume, semnalăm această practică şi atragem atenția că, atunci când citiți epigramele, fabulele sau alte poezii cuprinse în această carte, există foarte mari şanse să citiți echivalentul epigramistic al unui ABIBAS (în loc de ADIDAS) sau PANASOANIC (în loc de PANASONIC). Adică un fals.

Este păcat, mai ales din punctul de vedere al celor sub al căror nume apar astfel de „inovații“. Şi care trebuie să suporte oprobiul criticilor, fără să fie de vină. Deci, mai multă grijă şi responsabilitate cu astfel de antologii!

LAURENȚIU GHIȚĂ

SCURT ŞI CUPRINZĂTOR

*** * ***

Când voi ajunge la strămoşi,
Le-oi spune,-n prag de infinit:
– De ce pe voi v-a vrut frumoşi,
Iar pe noi, Domnul ne-a sluțit?

George Corbu

La spitalul Fundeni

Adenomul de prostată...
Toți chirurgii pot să-l scoată.
Însă a din om prostie
N-o pot scoate nici o mie!

Ştefan Cazimir

Onirică

Eu diabet, ea diabet,
Să fie dragostea deplină,
Visăm s-ajungem,în secret,
Numai noi doi, pe-o... insulină.

Cornel Udrea

Frică

Reformele, ca un blestem,
Căzură crunt pe-acest pământ:
De moarte, zău, eu nu mă tem,
Ci doar de viață mă-nspăimânt

Viorel Cacoveanu

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 4

CONTRIBUȚII

CONSIDERAȚII PRIVIND EVALUAREA ÎN EPIGRAMĂ

Ștefan-Cornel Rodean

În opinia mea, evaluarea în epigramă, funcție de scopurile urmărite, este de două tipuri principale: **evaluarea ca valorizare (şi valorificare)**, în scopul de a hotărî dacă anumite epigrame sunt publicabile sau nu într-o revistă, carte, într-un ziar, almanah etc. şi **evaluarea ca ierarhizare** în cadrul unui concurs.

A. Evaluarea ca valorizare (şi valorificare)

Pentru ca o creație care se pretinde epigramă să fie publicabilă, eu consider că aceasta trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

1. Criterii tehnice: să aibă forma generală a unei epigrame (să fie sub formă de poezie, deci versificată, de scurte dimensiuni); să aibă o poantă (mai bună sau mai slabă, dar să fie clară prezența ei); poanta să fie cât de cât originală (nu luată dintr-un banc foarte cunoscut, nu luată din epigrame asemănătoare, construite pe „piste foarte bătătorite"); să aibă prozodie corectă (fără aritmii evidente, fără asonanțe); să aibă un limbaj corect din punct de vedere gramatical.

2. Criterii morale: să nu conțină jigniri evidente şi atacuri la persoană, nepermise; să nu fie, în mod evident, rasistă, şovină, fascistă; să nu fie în mod evident un plagiat.

Dacă referindu-ne la criteriile de la primul punct se pare că nu ar fi prea multe de discutat, ele fiind relativ uşor de aplicat de către un epigramist cu o oarecare experiență, atunci când vorbim de celelalte criterii (a căror gamă poate fi extinsă, funcție şi de politicile editoriale ale diferitelor publicații şi de alte cerințe), în opinia mea, acestea sunt foarte greu de cuantificat, răspunderea celor care hotărăsc asupra creațiilor respective fiind mult mai mare, gândindu-ne şi la consecințele pe care le poate avea publicarea unor catrene cu asemenea „probleme".

În plus față de aceste condiții minimale, funcție de cerințele locului unde se publică, bineînțeles că se urmăresc diferite standarde de calitate, pornind de la cele pentru un caiet de cenaclu şi ajungând la cele pentru o antologie.

B. Evaluarea ca ierarhizare

De la început trebuie să recunoaştem că evaluarea performanțelor şcolare (şi, implicit, ierarhizarea elevilor şi studenților) are efecte majore asupra viitorului şi carierei celor evaluați, notele obținute de aceştia contând ulterior la admiterea în alte instituții, sau la obținerea unor locuri de muncă. De asemenea, cea mai mare parte a elevilor, spre exemplu, urmează o formă de învățământ obligatoriu, ei trebuind să se supună necondiționat legilor şi regulilor existente în învățământ, inclusiv celor referitoare la modalitățile de evaluare (nici nu se prea pune problema neprezentării la teze, examene sau alte forme de evaluare). Spre deosebire de aceştia, epigramiştii nu sunt obligați să participe la concursuri dar, dacă o fac, se presupune, logic, faptul că acceptă condițiile anunțate inițial de organizatori, de aceea, prea multe contestații şi comentarii negative după încheierea unor asemenea manifestări, mie (cel puțin) mi se par total nefireşti.

Vorbind despre evaluarea performanțelor din procesul de învățământ, se ştie că, oricât de competent ar fi profesorul şi oricât de cinstit, factorul subiectiv nu poate fi înlăturat în totalitate. Mai mult, chiar ştiința (mai precis docimologia) recunoaşte că sunt factori perturbatori şi erori în evaluarea şcolară, care, în opinia mea, se manifestă – având efect negativ – şi în evaluarea din epigramă.

Dar să vedem care sunt aceştia, potrivit manualelor de didactică:

1. Efectul „halo"

Se referă la faptul că evaluatorul este tentat ca, sub influența unei impresii generale bune despre un elev, să fie mai îngăduitor cu acesta (adică în jurul elevului cu reputație bună apare acest fenomen psihologic de „halo", datorită căruia îi sunt trecute cu vederea unele greşeli). Perfect valabil şi în cazul epigramiştilor, iar ca soluție de evitare a acestui efect s-a generalizat „secretizarea" participării la concursuri.

2. Efectul de anticipație

Se manifestă prin subevaluarea elevilor datorită părerii nefavorabile despre colectivul din care fac parte, în general, sau despre mediul din care provin. În acest sens, la epigramişti, există riscul de a trece neobservate poante foarte bune apărute la concursuri destinate începătorilor, sau celor care nu provin din mediul epigramatic recunoscut, pornind de la ideea că aceştia nu pot concepe asemenea poante. Acelaşi lucru s-ar putea întâmpla în evaluarea unui grupaj de epigrame venit de la un cenaclu cu o faimă nu prea bună.

3. Efectul de contrast (de ordine)

Constă în exagerarea diferențelor dintre performanțele unor elevi, astfel: dacă după una sau mai multe lucrări foarte slabe evaluatorul găseşte una bună, ea este evaluată ca foarte bună şi invers, dacă după una sau mai multe lucrări excepționale evaluatorul găseşte una bunicică, ea este evaluată ca fiind slabă. Ca

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 5

evaluatori de epigramă, ar fi două soluții pentru atenuarea acestui efect negativ: să ne planificăm munca astfel încât să ne putem permite cât mai multe pauze – obligatoriu după un şir de epigrame toate foarte bune, sau după altul toate foarte slabe – şi să încercăm să ne înfrânăm entuziasmul când găsim o epigramă excepțională, sau dezamăgirea când dăm peste una catastrofală.

4. Eroarea logică

Prin acest factor perturbator evaluatorul este tentat să fie „păcălit“ de aspecte mai puțin importante (pozitive sau negative) din lucrarea (răspunsul) elevului şi să nu se mai concentreze la fel asupra tuturor criteriilor esențiale de evaluare. De exemplu, la epigramişti, când un evaluator găseşte epigrame scrise cu pixul pe o coală neglijentă, este tentat să nu mai observe poanta excelentă, sau cât de frumos curg versurile. Sau un ritm amfibrahic perfect poate duce la notă generală mai mare decât ar merita o epigramă cu poantă slăbuță.

5. Ecuația personală a examinatorului

Se referă la trăsăturile de personalitate ale evaluatorului, la faptul că, prin firea lui, este mai exigent sau mai îngăduitor, că preferă un anumit tip de răspuns, că are anumite „tipicuri“, „slăbiciuni“, că este mai pasionat de unele capitole ale materiei decât de altele ş.a.m.d. Despre cum influențează acest factor evaluarea în epigramă cred că s-ar putea scrie foarte mult, pornind de la preferințele politice, sportive sau culturale ale evaluatorului, trecând pe la simpatizarea unor personalități (şi invers), la antipatiile (sau invers) față de anumite bresle sau instituții, la „slăbiciunile“ față de anumite tipuri de poante, la desconsiderarea unor mecanisme de construire a poantelor şi ajungând... la ce vreți dumneavoastră (că epigramiştii cu ceva vechime se cunosc foarte bine între ei). Nu întâmplător sunt epigramişti care îşi adaptează creațiile funcție de cine este în juriu.

Analizând factorul enunțat mai sus, cred că este bine să arăt că, în opinia mea, mai există o particularitate foarte importantă a evaluării în epigramă. Astfel, notele obținute de un epigramist la un concurs de creație folosesc doar la ierarhizarea în cadrul acestei manifestări, spre deosebire de evaluarea performanțelor şcolare care, după cum am mai arătat, are consecințe mult mai mari şi pe termen lung. În această idee, faptul că un membru al juriului la epigramă este mai „zgârcit“ de felul lui şi dă note mai mici decât ceilalți membri ai juriului nu este o eroare, în sensul general al factorului analizat de docimologie. Dacă el îşi menține criteriile şi „zgârcenia“ la toți concurenții, notele lui nu-i afectează pe participanți (şi nici nu viciază ierarhizarea), spre deosebire de elevii examinați de un profesor „zgârcit la note“, care sunt dezavantajați față de elevii din alte clase (şcoli, oraşe etc.)

În opinia mea, cele mai de efect metode de contracarare a tuturor celor 5 factori perturbatori prezentați mai sus, în evaluarea din epigramă, sunt constituirea unor jurii relativ numeroase şi stabilirea a cât mai multe criterii (subcriterii) de evaluare pentru fiecare epigramă.

Din experiența personală am ajuns la concluzia că în evaluarea cu note (puncte) a unei epigrame ar fi bine să se stabilească mai multe criterii, fiecare având un alt coeficient, funcție de importanța sa (însumarea coeficienților trebuie să dea 10).

Mai concret, eu, de ceva vreme, folosesc 3 mari criterii:

a. poanta (coeficient 6);

b. prozodia (coeficient 3);

c. limbajul, ortografia, stilul general (coeficient 1).

Deoarece **poanta este cea mai importantă, o evaluez, la rândul ei prin 2 subcriterii**:

– **efectul poantei, originalitatea acesteia şi încadrarea la temă (dacă este cazul) (coeficient 3)**;

– **pregătirea poantei şi construcția generală a catrenului (coeficient 3)**.

Pentru stabilirea notei (punctajului) unei epigrame în acest sistem, se dă o notă de la 1 la 10 pentru fiecare criteriu (subcriteriu), aceasta se înmulțeşte cu coeficientul respectiv, produsele se adună, iar suma rezultată se împarte la 10.

Spre exemplu, am evaluat o epigramă cu nota 9 pentru efectul poantei şi pentru originalitatea acesteia, i-am dat 8 pentru pregătirea poantei şi construcția generală a catrenului, 9 pentru prozodie şi 9 pentru limbaj, ortografie, stil general.

Rezultă:

9×3 + 8×3 + 9×3 + 9×1 = 27 + 24 +27 + 9 = 87; 87:10 = 8,70

Acum, la sfârşit, cineva s-ar putea să se întrebe dacă, în calitate de membri ai juriilor, are rost un efort atât de mare, cu atât de multe epigrame, la atât de numeroase concursuri. Părerea mea este (am mai sugerat acest lucru şi în alte luări de poziții) că în lumea epigramei sunt prea multe concursuri şi prea multe ierarhizări. Dar, „fenomenul“ este totuşi în creştere (sau „se situează pe un trend ascendent“, cum ar spune alții), aşa că eu, ca simplu luptător pe acest front, nu am ce face, țin cont şi, iată, îmi mai şi spun şi părerea despre cum să stabilim ierarhiile.

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 6

CONCURS

REZULTATELE
CONCURSULUI DE REPLICI (COMENTARII) EPIGRAMATICE

Epigrama comentată a fost:

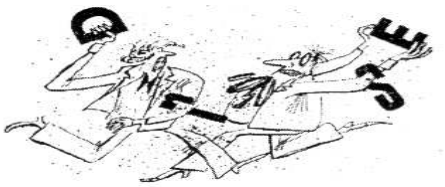

ANGAJAMENTUL UNUI PIERDE VARĂ

Jur să-ncep o viață nouă,
Să renunț la tot... și basta;
Dar, discret, vă spun și vouă:
După ce-o termin cu asta!

Iancu Constantinescu

Ardelenii sunt oameni serioși, domnule! Daaa! Păi cum așe? Întâi munca și pe urmă distracția. Așa cum ne demonstrează câștigătorul, dl. Petru-Ioan Gârda, **care face totul metodic, chibzuit, inclusiv utilizarea rațională a nevestei:**

UNUI SOȚ LOIAL

Nu trăiesc acum cu două,
Că eu nu-s bigam și basta;
Am să-mi iau nevastă nouă
După ce-o termin pe asta!

Alți pierde-vară au fost aproape de izbândă, dar nu și-au luat angajamente ferme, așa încât îi citățm mai jos:

ÎN AȘTEPTAREA VIEȚII DE APOI

Lovindu-mă cumplit năpasta,
Cu gând la ceea ce-o să vină,
Aș renunța la viața asta...
Da' parcă nu se mai termină!

Nae Bunduri

ROMÂNUL ARE ȘAPTE VIEȚI...

S-a cam plictisit și basta:
Va începe-o viață nouă
Când o va-ncheia pe asta
Și pe alte încă 9!

Eugen Deutsch

ARANJAMENTUL UNUI PIERDE-VARĂ

De-o fi să-ncep o viață nouă,
Probabil în suspensie,
Așa, discret, vă spun și vouă,
Întâi și-ntâi, vreau pensie!

Grig M. Dobreanu

CONFESIUNE AMICALĂ LA BAR

Cred că m-a-nșelat nevasta,
Deci, discret, vă spun și vouă:
După ce-o termin cu asta,
Jur să-ncep... o sticlă nouă.

Ioan Fîrte Adi

VIAȚA DE DUPĂ...

După ce-o termini pe asta
S-ar putea să fie... basta!
Iar de-apuci și una nouă
Crezi că ne mai pasă nouă?

Zeno Millea

ALTERNATIVĂ

M-am hotărât definitiv
Să-nchei cu viața de bețiv;
Si să încep imediat
O viață de... afemeiat

Eugen Pop

ANGAJAMENT

– Într-o bună dimineață,
Voi începe-o nouă viață!
Tot spunea un pierde-vară,
...toamnă, iarnă, primăvară!

Ioan Toderașcu

REPLICĂ

Vorbei lui i-am prins dulceața
Însă, multe s-au schimbat,
Că, azi, nici nu termini viața
Și deja ești terminat...

Nichi Ursei

* * *

Nu pot renunța și basta!
Viața unui pierde-vară,
Chiar de nu vă place asta,
Este brandul pentru țară.

Nicolae Topor

N-au intrat în sesiunea de vară și ne vedem la toamnă cu: Ion Cuzuioc, Florin Grigoriu, Ioan Farcaș, Vasile Gădălin, Vasile Manole, Mircea Micle, Ion Micuț.

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 7

ANIVERSĂRI

Le urăm

La mulți ani, de Ziua lor!...

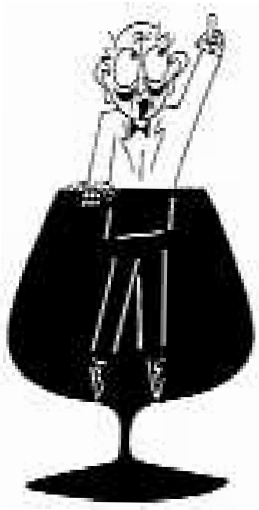

LIFTUL

Liftul nostru e-o rușine;
Să vă spun în ce constă:
Când se duce, parcă vine
Și când vine, parcă stă.

GEORGETA PAULA DIMITRIU – UN BUCHET COCHET

CONSECVENȚĂ

Prostia lui e-o boală
Ce nu cunoaşte frâne,
Cu noaptea-n cap se scoală,
Cu ea în cap rămâne!

VALERIAN LICĂ – 85 ANI

ŞALELE – DEFINIȚIE

Segmentul de spinare
Ce ispăşeşte, stoic,
Avântul paranoic
De-a rezista-n picioare.

ZENO MILLEA – 80 ANI

ȚEAPA EPIGRAMEI

Epigramist de cursă lungă,
Aş vrea ca viața să-mi ajungă
Spre-a-i trage-n țeapă pe mişei,
'nainte să mă tragă ei!

CORNELIU ZEANA – 75 ANI

MICROPORTRET

Unii oameni mă alintă,
Alții au pe mine ură;
Ce noroc că sunt Plăcintă,
Că-altfel mă făceau... Prescură!

VASILE PLĂCINTĂ – 65 ANI

BĂIATUL MAMEI

Un om înalt, voinic, legat,
De vârstă mijlocie,
Ce multe fete-a-mbrățişat,
Dar nicio meserie!

IOAN FRENȚESCU – 65 ANI

O INVESTIȚIE DE VIITOR

Cum toate-n viață au sfârşit,
Un loc de veci eu mi-am durat
Şi dorm acuma liniştit:
Am viitoru-asigurat!

IULIAN BOSTAN-GOHOR -65 ANI

OLTENII ÎN LUME

Au plecat olteni de-acasă,
Ion, Vasile și Marin,
Ca să taie iarbă deasă
Pe Tamisa și pe Rin.

MARIUS COGE – 60 ANI

UNUI HARNIC

De treburi zilnic asaltat,
Conştiincios cum altul nu-i,
Plăteşte câte-un angajat...
Să-i fie lene,-n locul lui.

RADU PĂCURAR – 45 ANI

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 8

CLUBUL CLUBURILOR

CORIN BIANU

La 45 de ani, Clubul „CINCINAT PAVELESCU“ – București

Din când în când, dacă nu în fiece clipă, realitatea ne obligă la fixarea unor repere cronologice! Iar cum artistul este un boem, când unul ca mine îşi recunoaşte această meteahnă, înseamnă (parțial) că poate fi artist. Cert este că m-am lăsat rugat cam doi ani de către delicatul scriitor George Penciu (şi alți câțiva, care acum dovedesc o memorie mai scurtă), să accept a candida la locul de preşedinte al unicului cenaclu de epigramişti al Capitalei, „Cincinat Pavelescu“ şi să-i succed prin vot, pe motiv că sănătatea nu-i mai permitea să-şi continue munca de diriguitor al epigramei bucureştene.

În prezent, clubul nostru însumează un număr de 45 membri, atraşi în principal pe două căi: readucerea unor epigramişti consacrați şi descoperirea şi stimularea altora noi. Cea mai substanțială reuşită a fost atragerea unor membri ai ***Agonia.ro*** de pe *Internet*, între care Laurențiu Orăşanu, Laurențiu Ghiță, Sorin Olariu, Florian Abel, Luchi Tenenhaus ş.a. Am reuşit să reintegrez în mişcarea epigramatică a clubului autori precum Titi Turcoiu, Emil Cremer, Constantin Tudorache, Corneliu Zeana, Viorel Martin, Iulian Tănăsescu, Ion Munteanu, alături de devotații Gheorghe Grosu, Corneliu Berbente, Nicuşor Constantinescu, Radu Ionescu-Danubiu şi să amplific numărul membrilor activi cu oameni ca Gheorghe Popescu-Ger, Petrache Zaharia, Liviu Zanfirescu, Constantin Titus Bordeianu, Mircea Popescu, George Trandafirescu, Marian Scoreț, Dorel Vidraşcu, Alexandru Ticlea, scriitorul Florin Grigoriu, poetul Gim Laurian, autori cu totul noi şi deci, valorificați ca epigramişti sub egida clubului nostru! Am menținut totodată nucleul valoros format din marii epigramişti din țară, aduşi la club de Mircea Trifu, anume pe Mircea Ionescu-Quintus, George Petrone şi alți câțiva, decedați între timp, pe care am continuat să-i cultivăm.

În statutul clubului publicat pe Internet, aşa cum l-am revizuit, supus votului şi aprobat în şedință publică, am stipulat că acesta este condus de un preşedinte şi şase vicepreşedinți, astfel: subsemnatul, ca preşedinte şi George Zarafu, Corneliu Berbente, Laurențiu Ghiță, Sorin Olariu (pentru diaspora), Pasionaria Stoicescu, care au autorizația de a reprezenta cenaclul la manifestările la care participă, oriunde şi oricând, în baza a doar două principii constitutive: discernământul artistic şi aderența la imperativele estetice ale grupării. Este o onoare şi o obligație pe măsură!

Mijloacele financiare precare, rimând perfect cu epoca aflată la strâmtoare, ne-au permis ca arareori să reuşim acțiuni ieşite din comun, precum festivalul din 2010 (cu sprijinul primarului Pandele al oraşului satelit Voluntari, mijlocit de confratele Viorel Martin, şi al Uniunii Epigramiştilor), sau caietele anuale de club, dar mândria noastră constă în faptul că membrii clubului au în majoritatea covârşitoare, volume personale de catrene şi epigrame, dintre care multe, citite şi promovate în club. De asemeni, clubul funcționează şi ca laborator de creație, iar evoluția calitativă se vede în premiile pe care membrii clubului nostru le primesc la concursurile organizate de cenaclurile din țară sub egida organelor administrative locale şi a Uniunii Epigramiştilor.

Se cuvine să amintesc cu recunoştință, activitatea prestigioasă în domeniu depusă de regretații Corneliu Enescu, Victor Macarevici, Gheorghe Păun Ulmu, Mihai Danielescu, Nelu Quintus, care ne-au părăsit în ultima vreme.

Trebuie să mai precizez că sub mandatul meu, clubul şi-a desfăşurat activitatea la sediul din Piața Amzei a Bibliotecii Metropolitane Mihail Sadoveanu din Bucureşti şi suntem cu toții onorați de solicitudinea cu care suntem tratați.

Dacă clubul nostru nu ar purta titulatura datorată lui Cincinat Pavelescu, care a ridicat epigrama românească la cote majore de calitate şi publicitate, numele preşedintelui fondator Mircea Trifu ar putea constitui pe drept, egida meritată.

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 9

ANIVERSĂRI

EFIM TARLAPAN – 70

(n. 17 MAI 1944)

(Interviu solicitat de MICHAELA BOCU)

– Ca specie a creației lirice, unde se situează, tematic şi stilistic, epigrama? Poate fi ea considerată un gen literar minor? Ce este, de fapt, epigrama?

– Epigrama este lacrima de plâns a omului antic şi lacrima de râs a omului modern. Antichitatea o naşte, acum vreo 2500 de ani, înveşnicind-o pe pietre funerare, pe monumente, pe arcuri de triumf… E un fel de bocitoare, la plecarea omului pe ceea lume, cu repertoriu din texte (în proză!) grave, triste, sentențioase etc. Exemplu: „*Las aici un cuvânt din partea lui Hipparchos: să nu-ți înşeli prietenul*“. Omul modern îi schimbă veşmântul funebru, restructurându-i conținutul. O îmbracă în armura amazoanei, punându-i la îndemână arcul şi săgețile umorului, ironiei, satirei. Primul mare epigramist al omenirii este considerat Marcus Valerius Marțial, care a trăit şi a activat la granița dintre cele două Testamente Biblice, în vastul Imperiu Roman. Deşi născut în Spania, Marțial, în epigramă, n-a fost un Don Quijotte. Înzestrat cu har epigramatic divin, el a reuşit să urce epigrama pe tronul marii literaturi a omenirii, făcând-o să strălucească prin formă, să-şi capete popularitate prin mesaj şi curaj în lupta cu concretul hidos al vieții. Urmaşi, prin latinie, ai străbunului Marțial, epigramiştii români, de la Cincinat Pavelescu încoace, țin sus steagul „celor patru rânduri cu poantă“, situând, azi, epigrama în fruntea literaturii de ultimă oră, literatură care, plutind prin aburii aşa-zisului elitism, se cam distanțează de necazurile şi bucuriile cititorului…

– Este românul mai predispus către genul satirico-umoristic gnomic, în general, sau epigrama e un soi de „refugiu“, de „evadare“ dintr-un cotidian adesea anost ?

– Aici aş vrea să fac o favorabilă paralelă între român şi nipon… Japonezii s-au făcut celebri în literatura lumii cu *haikai* (*hai-kai*), poem alcătuit doar din trei versuri. Îndrăznesc să afirm că şi românul s-ar face celebru, dacă, prin traduceri strălucite, ar reuşi să-şi lanseze pe orbita literaturii universale aforismul şi epigrama. Ca antologator, pot susține, cu argumente concludente, că în literatura română există două florilegii de aur: unul de cugetări şi aforisme, altul de epigrame, care se vor completa încontinuu cu alte perle, pentru că românul, ca si niponul, este nevoit să comunice cu universul scurt pe doi… Aşa e destinul popoarelor zguduite de cutremure, ciopârțite de războaie, năpăstuite de inundații… Sunt sortite să nu nască epopei…

– Are epigrama perspective de dezvoltare? Ce calități trebuie să întrunească un epigramist?

– Viitorul epigramei depinde, în mare parte, de „construcția“ epigramistului şi de exigența celor care o publică sau o editează… Un epigramist, ca de altfel tot omul de creație, trebuie să fie: *talentat; cult; onest; cititor a tot ce s-a scris până la el mai valoros în domeniu; muncitor asiduu în ocna scrisului epigramatic; lipsit de invidie în raport cu confrații; autocritic; neîmpăcat cu viciile proprii şi cu ale celor din jur ; neîmpăcat cu fenomenele sociale negative; să evite tot felul de găşti, să nu se închine la tot felul de bisericuțe; să fie curajos*… Adică, un personaj aproape biblic, din punct de vedere moral… Măsurând şi cântărind producția epigramatică de la începuturi până azi, pentru a include ce e mai valoros în *Marea antologie a epigramei româneşti*, am constatat, cu bucurie, că în istoria epigramei noastre au existat creatori înzestrați cu atari însuşiri. Există şi azi, dar în număr mai redus… Cu regret, prevalează cifra nechematilor… Față de aceştia, redactorii revistelor de epigramă, de satiră şi umor; editorii, juriile concursurilor, ar trebui să fie neîngăduitori la gradul superlativ!

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 10

EVENIMENT

SINISTRAȚII VESELI DIN MIZIL

Cronica unui festival înzăpezit – (25 ianuarie 2014 și încă...)

Poza de grup cu ninsoare orizontală

Timp de trei ani consecutiv am primit invitație de participare la Festivalul de la Mizil. De fiecare dată am fost tentat să mă urc în mașină și să merg la festival, dar zăpezile care apar cu regularitate de metronom la sfârșitul lui ianuarie m-au făcut să renunț. Anul acesta au fost invitați încă doi CUC-i (pentru necunoscători, CUC egal membru al Clubului Umoriștilor Constănțeni), Claudiu Conțevici și Petru Brumă. Am încărcat mașina vineri după amiază și cum, la ora aceea, viscolul încă nu începuse, drumul a fost cât se poate de bun.

Am fost întâmpinați cordial de organizatori – Laurențiu Bădicioiu și Victor Minea, directorul liceului „Grigore Tocilescu". Enumăr în treacăt pe cei câțiva epigramiști, prezenți deja: Efim Tarlapan, Gheorghe Bâlici, Vasile Larco, Ioan Toderașcu, Sorin Cotlarciuc… Cum, pe lângă gazde și epigramiști, mai erau și alți invitați, cina s-a transformat într-un adevărat recital de poezie și epigramă, moderat de Efim Tarlapan. Ce m-a impresionat a fost participarea la recital a doi primari poeți – Emil Proșcan din Mizil și Constantin Moldovan din comuna Mănăstirea Humorului. Cum nu-i putem învăța poezie pe primarii în funcție, singura soluție ar fi deci, ca, la următoarele alegeri, să votăm poeți. Mazăre, păzea!

Vineri seara începuse deja să fulguiască. Dar sâmbătă dimineața...: *Să vedeți ce mi s-a întâmplat: / Seara m-am culcat cu Brumă-n pat, / Dimineața, toți puteau să vadă, / M-am trezit c-un munte de zăpadă.*

Am ajuns cu greu la liceu. Acolo am avut o surpriză deosebit de plăcută. Plecată sâmbătă dimineața, a sosit printre nămeți constănțeanca Mihaela Meravei, câștigătoarea Marelui Premiu la poezie. Tot cu mașina, dar din București, a răzbit și Laurențiu Ghiță, aducându-i pe Ștefan Cazimir, George Corbu și Elis Râpeanu. M-am bucurat să-l văd ajungând și să-l felicit și pe Florian Abel. Ceva mai târziu a apărut Petru-Ioan Gârda și, spre sfârșitul festivității, Violeta Urdă. Dintre personalitățile așteptate, singurul ajuns a fost Corneliu Leu. Au lipsit, din cauza vremii, Solomon Marcus, George Stanca, Nicolae Dabija, precum și invitații de onoare Dan C. Mihăilescu și Daniel Cristea-Enache.

Vom publica o selecție a epigramelor premiate, nu înainte de a aminti o cutumă a juriului: în jurizare, prima epigramă (cea tematică) a avut pondere mai mare decât celelalte.

FLORIAN ABEL – Premiul George Ranetti

Imposibilitate

Prin stepa rece,-n viscole brăzdată,
Sau prin furtuni de jar ce-l înconjoară,
Mizil nu va renaște niciodată,
Deoarece nu a-nvățat să moară.

Învingem

Spre țelul nalt, la care-ajung
Puțini, prin luptă-nverșunată,
Răzbatem, cât ar fi de lung.
De-o fi să ne urnim odată!

GHEORGHE BÂLICI – Premiul Grigore Tocilescu

Orașul Mizil

Mizilul e oraș vestit
Ce între-atâtea e vedeta,
Fiindcă-n el s-au întâlnit
Romeo și cu Julieta!

Stai să-ți spun

Voi fi eu fire cam trăsnită,
Dar mie-mi pare că, prin ani,
Mai multă lume-ar fi cinstită,
De-ar câștiga din asta bani!

ELIS RÂPEANU – Premiul Grigore Tocilescu

Informația

Din născare, mizileanul
Știe că, în lumea-ntreagă,
Gura o închide banul
Și tot banul o dezleagă.

Schimbări

Vremile sunt suferinde,
Sexul liber se extinde-
Bate vânt de libertate
Și prin față, și prin spate.

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 11

EVENIMENT

LAURENȚIU GHIȚĂ – Premiul Agatha Grigorescu-Bacovia

La Verona

Din multele unghere-ale planetei,
Sosesc turişti, cu mii şi milioane,
Spre a vedea balconul Julietei,
Vîsând, de fapt, la ale ei... „balcoane”!

„Mort“, între vii

Ranetti-a dovedit, fără efort,
Că, printr-al său procent de tragedii,
Mizilul e-un oraş aproape mort,
Deşi se află-nconjurat de vii!

A urmat un recital al celorlalți epigramişti prezenți:

IOAN TODERAŞCU – Festivalul “Romeo şi Julieta La Mizil“ împlineşte şapte ani

Un festival frumos, de toată fala,
Dar despre care-mi vine tare greu
Să cred că va începe mâine şcoala,
Când de atâția ani e la liceu!...

PETRU-IOAN GÂRDA: De ce au câştigat mereu alții la Mizil

Am scris, în fel de fel de game
Şi am trimis la... Fefelei,
Întotdeauna epigrame,
Nu madrigale, precum ei.

La rândul meu, am amintit că este a treia oară când sunt invitat şi, exact când m-am hotărât să vin la festival, vremea e mai potrivnică decât oricând:

Îngrijorare

Am vrut cu toți colegii să mă-ntrec,
Dar ani de zile n-am putut să vin.
Acum, se pare, nu mai pot să plec
Şi întrebarea e: Mai este vin?

Directorul Victor Minea m-a asigurat, în gura mare: „Mai este, mai este!“ Şi a fost!

Cum Laurențiu Bădicioiu mă recomandase drept preşedinte CUC, am explicat cum CUC-ii au procedat precum Curcanii lui Alecsandri, schimbând porecla în renume. Laurențiu Ghiță a sărit de pe scaun, provocând râsete în cascade:

Cluburile, văd, proliferează:
CUV – vâlcenii, CUC şi constănțenii.
Să sperăm că nu-şi înființează
Prea curând, cenaclu, reşițenii!

Recitalul epigramiştilor a fost apreciat, Laurențiu Bădicioiu recunoscând, la sfârşitul festivității, că a salvat întreg festivalul. A urmat o paradă a modei la care, recunosc, mi-au plăcut nu numai fetele ci şi rochiile cu motive etno. Corneliu Leu şi Ştefan Cazimir şi-au onorat invitațiile prin luări de cuvânt înțelepte şi amuzante în acelaşi timp.

Festivitatea s-a terminat cu un moment muzical, susținut de doi elevi ai liceului. După care, ne-am îmbrăcat să mergem la restaurant, printr-un viscol de zile mari. După cină, la liceu, au continuat să îmbine plăcutul cu plăcutul. Dar recitalul n-a mai avut atâta succes, datorită oboselii evidente a unora din combatanți.

De aici încolo începe epopeea celor şapte constănțeni. Duminică dimineață ne-am uitat la televizor şi am constatat că nu se poate pleca, toate drumurile spre Constanța fiind închise. Victor Minea ne-a sunat şi ne-a invitat la liceu, unde am mâncat, am băut o cafea şi am pus țara la cale. (Vorba vine, țara nu se lăsa deloc pusă la cale). Claudiu Conțevici a recitat o ultimă epigramă (aşa speram cu toții): *Să vă spun eu care-i şpilul, / În istorie sunt scrise / Două mari oraşe-nchise: / Roma şi, acum, Mizilul*.

Luni dimineața, ne-au vizitat din nou gazdele noastre şi ne-au asigurat că, dacă vrem, putem rămâne la hotel până devin drumurile sigure. Deşi autostrada A2 era închisă, iar despre drumul vechi nu se ştia mare lucru, ne-am hotărât să plecăm spre casă. După reflecții nervoase de genul „De ce mama dracului au făcut autostrăzi, dacă nu sunt în stare să le întrețină!“, ne-am luat inima în dinți şi, plini de curaj şi de credință în Dumnezeu, am plecat pe drumul vechi. A fost acceptabil nu până la Lehliu, ci chiar mai departe, până la Dragalina. De acolo se putea circula doar pe o singură bandă şi se formau convoaie alternative în ambele sensuri. Maşina Mihaelei Meravei, care era mai în față, a prins coada ultimului convoi. Noi am aşteptat vreo două ore, după care, în sfârşit, a sosit convoiul nostru, cu câteva sute de maşini. Noi eram pe poziția a doua din câteva sute, lucru care ne-a umplut de mândrie:

– Numai preşedinții de stat mai merg pe şosea cu maşina poliției în frunte!

Dar în câteva minute mi-am dat seama ce soartă ingrată au preşedinții: girofarul poliției la câțiva metri în față este pentru ochi o chestie cumplită, nu vă doresc aşa ceva. Drept care, am lăsat baltă planurile de a candida la preşedinție. Aşa că am condus cu grijă şi am ajuns cu bine în Constanța abia pe la ora 22.

Nu poate fi altă încheiere mai potrivită decât mulțumirile, din partea întregului grup de constănțeni, adresate organizatorilor din Mizil: primarul Emil Proşcan, directorul liceului, Victor Minea, profesorul Laurențiu Bădicioiu, pentru omenia şi ospitalitatea de care au dat dovadă.

A consemnat din nămeți Dan NOREA

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 12

HOMO EPIGRAMATICUS

NOI ŞI... ELE...

A VIEŢII CHEIE

Cu frumuseţea ei, femeia
E poarta Raiului şi cheia
Dar după ani, ştiind prestanţa,
Vitală îi rămâne... „clanţa“.

Nae Bunduri

GHINIONUL UNUI SALVAMAR

Salvând soţia unui boss,
Acesta îl plăti din gros,
Iar altul îi ceru o mie,
Când îi aduse soacra…vie.

Ion Diviza

FEMEIA ARIVISTĂ

În trandafir ea se preface
Când vrea spre bine să pătrundă:
Petalele şi le desface,
Ca ghimpii toţi să îşi ascundă.

Gheorghe I. Gheorghe

ATITUDINE HOTĂRÂTĂ

Cu soacra a făcut-o lată,
Dar căsnicia-i merge şnur,
C-a pus picioru-n prag odată
Şi-acum e-n gips... pân' la femur.

Mirela Grigore

AH, MODA!

Se-mbracă-n ţinută comodă,
Fătuca, luată de val,
Mereu după ultima modă,
Adică, în ultimul hal.

Vali Slavu

CONSTATARE

Femeia-i bucuria vieţii
Şi asta din motive varii:
În versuri o slăvesc poeţii,
De regulă – celibatarii!

Nicuşor Constantinescu

MIRE NOROCOS

Cum a avut noroc cu casa
Ce-o cumpărase mobilată,
Aşa şi-acum, luă mireasa
Mai dinainte-nsărcinată.

Ion Croitoru

NEDUMERIRE

Când prin grădină, uneori,
Descoperi şi copii din flori,
Îţi zici că-i lucru de mirare
Că nu vezi flori cu burta mare.

Elis Râpeanu

REÎNTOARCERE

De la Stambul, pe rând, apar
„Meseriaşe“ de profil;
Amorul lor o fi hoinar,
Dar sifilisul e... stabil!

Ştefan Al.-Saşa

CONSOLARE

Ca femeie măritată
Nu mă plângeţi, rogu-vă;
Aşteptaţi, voi fi îndată
O superbă văduvă.

TABOR

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 13

CONCURS

REZULTATELE CONCURSULUI PE RIME DATE

(Rimele: **minune, rol**)

Ne gândeam la o minune, dar nici de data asta, rolul de primadonă nu i l-a putut lua nimeni lui

NAE BUNDURI:

LOCUIESC LA PARTER

Parterul – orişice s-ar spune –
La bloc îşi are-un trainic rol;
Iar viaţa mea e o minune...
De când e soacra... la „subsol“!

În roluri secundare, la *kanieţ filma*, vă mai puteţi minuna de:

SPECIFIC

Joacă mulţi români un rol:
Mari deştepţi, cu capul gol,
Şi, pe cei mai mulţi, pe bune,
Rolu-i prinde, de minune!

Eugen Ilişiu

NUDISM PE SCENĂ

În această nouă stagiune
Şi-au intrat actorii noştri-n rol:
Fac din arta asta o minune
Arătându-ne-adevărul... gol!

Ion Moraru

ACTOR CURAJOS

Să nu ajungă de minune,
A criticat, făr'de ocol,
Pe cei de la directiune...
Şi fost-a... ultimul său rol !

Eugen Pop

UNUI ADMINISTRATOR

A intrat discret în rol:
Şi-a mărit, ca prin minune,
Contul personal... şi-un gol
Analog, în gestiune.

Ion Răşinaru

ACTORI PE SCENA POLITICĂ: BĂSESCU ŞI PONTA

Sunt actori în acţiune,
Fac spectacol benevol
Şi fac jocul de minune:
Au uitat că au alt rol.

Vasile Ţincaş

LA PRIVEGHIUL SOACREI MELE

De vreun ceas, privind în gol,
Sunt contrariat – pe bune! –
Ori interpretează-un rol,
Ori asist la o... minune!

Ioan Toderaşcu

UNEI STARLETE

De când i-a dat regizorul un rol,
Au dat navală toţi, ca la minune:
În sală n-a mai fost un scaun gol,
În schimb, în film – atâta… goliciune!

Grigore Chitul

Minunea nu a funcţionat, de data asta, pentru mai mulţi, dar în figuraţie, pe afiş, am mai reţinut pe: *Valentin David, Nichi Ursei şi Corneliu Zeana*.

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 14

EVENIMENT

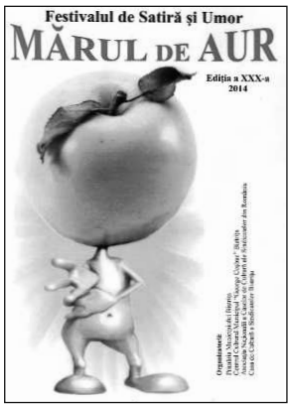

Vai şi a...măr!

GRIGORE CHITUL

Festivalul de satiră şi umor „Mărul de Aur“, Bistrița, ediția a XXX-a, s-a desfăşurat în perioada 11–13 aprilie 2014 şi a avut trei secțiuni: creație literară, grafică satirică, care au avut ca temă „***Treizeci de bistrițene***“, şi concursul de interpretare satirică.

Vineri, la Casa de Cultură a Sindicatelor din Bistrița, juriul secțiunii de creație literară, format din George Corbu – preşedinte, Cornel Udrea, Grigore Chitul, Alexandru Oltean, Elena M. Câmpan – membri, Virgil Rațiu – secretar, s-a întrunit pentru desemnarea premianților. Au fost 54 de concurenți la secțiunea de manuscrise şi 13 cărți la cea de volume publicate.

Sâmbătă, la Galeriile Centrului de Artă Tradițională „Casa cu Lei“ din Bistrița, în prezența Preşedintelui Consiliului Județean Bistrița-Năsăud, Emil Radu Moldovan, a subprefectului, Ovidiu Frenț, a viceprimarului Bistriței, George Avram, a directorului Centrului Cultural Municipal Bistrița, Dorel Cosma şi a numeroşi invitați, au avut loc vernisajele expozițiilor de grafică satirică ale participanților la această ediție, a expoziției personale semnate de Ştefan Popa Popa's precum şi a expoziției „Parfum de Gioconda – aforisme vizuale“ a lui Lucian Dobârtă-Lucido.

Festivitatea de premiere a laureaților Concursului de Creație Literară a fost moderată de Alexandru Câțcăuan, inimosul director al Casei de Cultură a Sindicatelor Bistrița şi sufletul acestui festival. Rezultatele au fost următoarele:

1. La secțiunea manuscrise:

– premiul I – IOAN TODERAŞCU, Costeşti, Vaslui;

– premiul II – PETRU-IOAN GÂRDA, Cluj-Napoca;

– premiul III – GHEORGHE BÂLICI, Chişinău şi IOAN FILIMON, Alba Iulia;

– mențiuni: DOREL MIHAI GAFTONEANU, Botoşani, IOAN MORARU, Galați, NICOLAE BUNDURI, Braşov, IOAN MARINESCU, Cluj-Napoca, ALEXANDRU ȚICLEA, Bucureşti.

Petru Ioan Gârda

Celor care au stabilit tema concursului

Este clar: au fost, când au
Potrivit în temă slova,
Duşi cu pluta, cum erau
Bistrițenii din Moldova.

Ioan Toderaşcu

Treizeci de mere de aur!

Strânse cu migală, an de an,
Nu mai poate nimeni să conteste;
Câte mere are Câțcăuan,
N-a avut nici Prâslea, din poveste...

Gheorghe Bâlici

Treizeci de bistrițene?

În timpuri grele şi sinistre,
Vânând de zor esențe tari,
Bunduri speră că-s canistre,
Tataia, că sunt fete mari!...

Ioan Filimon

Treizeci de bistrițene

Treizeci de ani, ca trei catrene,
S-au scurs rapid, n-au stat pe loc,
Şi-acum „ treizeci de bistrițene“
Prezente-s, azi! Umorul... IOC!

Continuare la pg. 21

Participanții la întâlnirea de la stațiune

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 15

EVENIMENT

DEJA TRADIȚIE ȘI ACTUALITATE

Festivalul Național de Epigramă şi Caricatură Bucureşti, 2013

Sâmbătă, 19 octombrie 2013, la sediul A.G.I.R. din Bucureşti, Bulevardul Dacia nr. 26, a avut loc cea de-a treia ediție a **Festivalului Național de Epigramă şi Caricatură Bucureşti, 2013**.

Organizatori: Revista „**Lumea epigramei**“ (Bucureşti, director Viorel Martin); Cercul „**ING Epigrama**“ (Bucureşti, preşedinte **Viorel Martin**); Clubul Epigramiştilor „Cincinat Pavelescu“ (Bucureşti, preşedinte **Corin Bianu**) şi **A.G.I.R.** (Bucureşti, preşedinte **Mihai Mihăiță**).

Dintre invitații care nu scriu epigramă, dar care o consumă cu plăcere, au luat cuvântul: **Aureliu Goci**, critic literar, susținător al epigramei, a vorbit despre istoria acestui (sub)gen literar, încadrându-l, documentat şi competent, în panoplia genurilor literare; **Victor Gh. Stan**, director al Revistei *„Destine“* Bucureşti, preşedintele Filialei pentru copii şi tineret din cadrul Uniunii Scriitorilor din România, care a constatat că vârsta epigramiştilor este destul de înaintată şi s-a arătat deschis pentru acest gen literar; recomandă atragerea tinerilor şi copiilor, exemplicând că în Revista *„Destine“* a publicat şi publică în continuare materialele epigramiştilor contemporani, că epigrama are un prezent şi merită un viitor! De asemenea, a prezentat publicului ultimul număr al revistei *„Destine“* unde, un regal de epigramă este dedicat maestrului **George Zarafu**, cu ocazia împlinirii celor 80 de ani.

Apoi au fost recitate epigrame ale maeştrilor genului: ***Cincinat Pavelescu, Mircea Trifu, Alexandru Clenciu, Ion Grigore, Nicolae Ghițescu***. Acest omagiu pentru cei care au dus pe culmi epigrama românească a fost susținut de epigramiştii **George Zarafu** (el însuşi, la o vârstă rotundă, o adevărată verigă între tradiție şi actualitate), **Viorel Martin**, **Constantin Tudorache, Corin Bianu, Nicuşor Constantinescu** şi alții. De asemenea, a făcut deliciul evenimentului, duelul din vârful penițelor, dintre **George Zarafu** şi **Gheorghe Grosu**, care a fost îndelung susținut de aplauzele publicului.

Membrii cluburilor de epigramă din Bucureşti nu au participat la concurs, dar şi-au prezentat pe scenă epigramele spumoase şi pline de umor, din creația proprie. Printre ei: **Corneliu Berbente, Nicuşor Constantinescu, Gheorghe Grosu, Liviu Zanfirescu, Gheorghe Popescu-Ger, Geo Călugăru, Laurențiu Orășanu, Petrache Zaharia, Mircea Popescu, Matei Mihai** şi alții. Cu privire la punctul cel mai aşteptat din desfăşurător, concursul de epigramă şi caricatură, cu temele: ***„De-ale coabitării“*** şi „***Medicamente de pensionari“***, juriul format din **Viorel Martin, George Zarafu** şi **Nicuşor Constantinescu** a decernat următoarele premii:

LA SECȚIUNEA EPIGRAMĂ:

Premiul I: **Vasile Larco** (Iaşi);

Premiul II: **Eugen Albu** (Cluj Napoca) şi **Nicolae Bunduri** (Braşov);

Premiul III: **Janet Nică** (Ostroveni, Dolj) şi **Ioan Toderaşcu** (Costeşti, Vaslui);

Mențiuni: **Florina Dinescu-Dinu** (Ploieşti) şi **Gheorghe Constantinescu** (Braşov);

Premiul special pentru critică în epigramă: **Constantin Tudorache** (Ploieşti);

Premiul special pentru debut în epigramă: **Maria Sturdza-Clopotaru** (Braşov) şi **Ştefan Butucea** (Braşov);

Premiul special al revistei „Lumea Epigramei“: **Any Drăgoianu** (Craiova), **Gheorghe Bâlici** (Chişinău) şi **Ion Diviza** (Chişinău);

Diplomă de excelență pentru întreaga activitate epigramistică: **George Corbu** (preşedintele Uniunii Epigramiştilor din România, Bucureşti); **Petru Gigea-Gorun** (vicepreşedinte U.E.R., Craiova); **George Zarafu, Nicuşor Constantinescu, Gheorghe Grosu** (toți din Bucureşti) şi **George Petrone** (Iaşi.

LA SECȚIUNEA CARICATURĂ:

Premiul I: **Nicolae Ioniță** (Ploieşti);

Premiul II: **Leonte Năstase** (Constanța);

Premiul III: **Dumitru Ştefănescu** (Brăila).

Totodată, festivalul s-a bucurat şi de o expoziție de excepție, a graficianului **Romeo Răileanu** din Bucureşti.

Viorel Martin – „**domnu' inginer**“, pentru unii; „**Moş Martin**“, pentru alții, a încheiat festivalul în nota lui specifică, plină de umor; cu promisiunea ca în anul 2014, festivalul să fie mult mai bogat decât în ceilalți ani. Festivalul s-a terminat cu o masă de protocol şi o şedință foto.

La revedere Bucureşti! Pe 2014!

A consemnat **Laurențiu Orășanu**

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 16

HOMO EPIGRAMATICUS

ALEȘII NOȘTRI...

DEMNITARII

Rişti să-ți faci păcate mari
Dacă îi condamni pe toți,
Că, din patru demnitari,
Unul fură... trei sunt hoți.

Nae Bunduri

ŞEF EXEMPLAR

El ne fereşte de năpaste
Şi nu greşeşte niciun pic;
Nu-i intră-n cap proiecte proaste,
Căci are-un creier foarte mic.

Ion Diviza

VIN ALEGERILE...

Vin cu urne-mpodobite,
Cu speranțe, rânduieli
Și promisiuni menite
Să devină păcăleli!

Vasile Larco

AMPLOIATUL

Abia numit, că primul gând
A fost să se întoarcă-n sat;
Din limuzina de la Stat,
Să-l vadă lumea… coborând.

Nicolae Căruceru

UNUI DESPOTIC

Îşi impune cu un rost
Incurabilul său crez;
Eu i-aş spune că e prost,
Dar mi-e teamă că-l flatez!

Ionel Iacob-Bencei

ELECTORALĂ

Când spre urnă-şi ia elanul
Candidatu,-ambițiosul,
Pentru-a apuca ciolanul
Nu se lasă, pune osul.

Nicolae Mihu

PRECIZARE

Fie-i lauzi, fie-i critici,
Nu spera să-i ai amici,
Că prietenii politici
Nu-s prieteni, ci complici.

Elis Râpeanu

ALIANȚE POLITICE

Strâns uniți, pe-aceeaşi cale,
Mahării pornesc la vale
Însă, când drumeagul suie,
Înțelegerea e... şuie.

Gh. Rusticeanu

DERUTĂ

Spre optimism înclin balanța,
Şi tot mereu silințe-mi dau.
Mi-aş pune în guvern speranța
Problema e, de unde-o iau?

Dan Căpruciu

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 17

LECȚIA DE EPIGRAMĂ

MĂSURA VERSULUI - STRATEGIILE EPIGRAMISTULUI

Ne bucurăm să reluăm, din acest număr, „lecțiile de epigramă", predate de doamna Elis Râpeanu, Doctor în Epigramă, colaborator de bază al revistei noastre (LGH).

Măsura versului este strâns legată de ***ritm***, în sensul că lungimea unui vers se măsoară în silabe (accentuate şi neaccentuate), grupate în picioare metrice. Epigrama este specia literară care poate servi ca model de concizie nu numai în desfăşurare de idei, ci şi ca formă. Astfel, în cadrul celor patru versuri (rareori două sau trei), elementele funcționează ca un tot, concizia realizându-se, în egală măsură, prin mesajul de idei, „construirea mecanismului" exprimării – toate acestea (şi altele) concurând la reuşita epigramei; versurile formează un tot, cu planuri de rezonanțe întrepătrunse, care converg spre poantă. Se înțelege de la sine că măsura celor patru versuri, în interiorul cărora are loc „mecanismul epigramatic", e supusă aceleiaşi cerințe a economiei: deşi nu există limitări obligatorii, epigrama şi-a statornicit versul la 7–8 silabe, structurate în patru picioare ritmice – iambice sau trohaice; versurile epigramelor scrise în amfibrah, puține la număr, au, de regulă, 9 silabe – trei picioare amfibrahice.

Catrenul clasic românesc se caracterizează prin versuri egale, ca măsuri ritmice, ceea ce conferă simetrie şi armonie. Strategia şi arta epigramistului constau în dozarea materialului lingvistic astfel încât să nu existe ***balast*** (umplutură), dar nici ***lipsă*** în exprimarea firească.

Nu e cazul ca preferința epigramei pentru această măsură sa-i îngrijoreze pe adepții „înnoirii" speciei şi nici pe cei ce se tem de „anchilozarea" ei, de „clişeu", de „stereotip" etc.; acest cadru asigură, formal, unitatea în varietatea de manifestare a talentului, a ideilor, constrânge la performanțe specifice, solicită ingeniozitatea etc. Cei care pledează pentru înmulțirea versurilor, „inventând" forme mai lungi (oare din dorința de a ieşi, cu orice preț, în relief sau din neputința de a concentra ***demonstrația epigramatică*** în rama celor patru versuri?), revin, în mod inevitabil, la forme revolute care, ca şi azi, au circulat paralel cu greu de realizatul catren, care a rămas o constantă în evoluția seculară a acestui produs literar.

Catrenul cu versuri de 7–8 silabe se bucură de tradiție la români, atât în folclor (în strigături, poezii, texte de cântece), cât şi în literatura cultă, începând cu dedicațiile la stemele țărilor româneşti din cronici, stihurile lui Varlaam, şi, trecând prin literatura premodernă (Prale, Iancu Văcărescu, Al. Hrisoverghi, Al. Donici, Anton Pann ş.a.), până la primele catrene umoristice din „foile glumețe" scoase de **N. T. Orăşanu, B. P. Haşdeu** ş.a., ajungem la epigrama clasică modernă. Ca modalitate rar întâlnită, o variație la catren şi-a permis Păstorel care, prin al cincilea vers, aduce o poantă în plus.

În extrema concentrării maxime, amintim aşa-zisele „epigrame într-un vers", numite şi „epigrame… în proză", dar care pot fi socotite definiții umoristice, demne de un dicționar de profil. De altfel, însuşi autorul unor asemenea „epigrame" date mereu ca exemplu de unii confrați, **Gheorghe Hulubei**, era conştient că acestea nu sunt epigrame şi, ca „medic", le intitulează „microradiografii": MITĂ – Şi nu ne duce pe noi în ispită; INAPȚI – Nici tu icre, nici tu lapți; UMANITARĂ – Se caută călău cu mâna uşoară etc.

Versul de 7–8 silabe nu e nici prea lung, nici prea scurt. Măsura de 9–10–11 silabe asigură mai greu concentrarea specifică epigramei; în general, în asemenea catrene, se strecoară şi elemente redundante, cu atât mai mult în catrenele cu versurile mai lungi, deşi nu sunt excluse nici în acest caz reuşitele:

Fete sprintene, pe gheață, zburdă calde, emotive,
Aruncând spre galerie ochi şăgalnici şi ştrengari
Şi privind cum cad pe spate fetişcanele sportive,
Un pensionar, pe margini, face sport sub ochelari.

→

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 18

LECȚIA DE EPIGRAMĂ

Într-un material prezentat la a II-a ediție a Festivalului „Eterna epigramă“ de la Cluj-Napoca, din 16–17 aprilie 1988, regretatul confrate **Vasile Langa** scria: „Primejdia ce paşte epigramele cu vers lung este prolixitatea, o încărcătură greoaie, adesea de prisos, care îi scade epigramei din sprinteneală şi din forța de penetrație în conştientul cititorului, dar, mai ales, al ascultătorului“. Dar nici să fie prea „sprintene“ parcă nu sună bine: poanta țâşneşte cumva singură, fără nici o pregătire a cititorului în protază. Pentru că epigramelor de 5–6 silabe simți că le lipseşte ceva din simetria prestabilită. Cert este că, şi într-un caz şi într-altul, epigrama cu adevărat reuşită (din care nu se poate scoate sau adăuga nimic), măsura versului adaptându-se organic cu „demonstrația“, este imună la asemenea scheme cu pretenție de originalitate.

În epigrama contemporană, se întâlnesc catrene cu ultimul vers foarte scurt – pe jumătatea celorlalte trei sau pe sfertul acestora, preluând o formă coşbuciană, cum specifica, în articolul amintit, ***Vasile Langa***. „Poetul țărănimii“ introducea adesea al cincilea vers scurt şi, prin acest adaos, aducea o imagine / idee surpriză: *Iat-o plină! Dinspre munte / Iese luna din brădet / Şi se-nalță-ncet, încet, / Gânditoare ca o frunte / De poet.*

Epigrama însă nu mai are răbdare: ea scurtează drumul spre poantă sacrificând chiar o parte din corpul ei – versul al patrulea, dar o face cu mari riscuri. Cu toate că unii susțin că această formulă constituie o realizare lăudabilă, că acest ultim vers atât de scurt face poanta să cadă „ca un bici sau ca un fulger, ca o ghilotină“, în asemenea cazuri reuşitele sunt foarte rare: nu orice scurtătură duce la drumul dorit, aici – la câştig literar. Concentrarea maximă, virtuozitatea prozodică, construcția şi, mai ales, curgerea firească a expresiei, astfel încât totul „să se țină“ – nimic să nu fie în plus sau în minus – toate acestea duc cu adevărat la reuşită, amputarea din versul IV transformându-se în bătaie pe piciorul care face saltul în ideea-surpriză; astfel se ajunge la plonjarea în banalul cu pretenții de performanță.

Acelaşi lucru se poate spune despre catrenele în care versurile 1 şi 3, de 4 picioare prozodice bimembre, alternează cu celelalte versuri (2 şi 4), de 3 picioare prozodice (***Florea Ştefănescu*** i-a spus autorului unui asemenea catren: „Dacă dansai cu o parteneră, îi rupeai picioarele“, fapt ce nu l-a împiedicat nici pe el să-şi calce, uneori, partenera de dans):

UNUI REDACTOR
În şcoală-a fost un necioplit
Şi slab la-nvățătură,
Iar azi ciopleşte fericit,
Dar la o editură!

PĂREREA VECINILOR
După multă căutare,
Şi-a găsit perechea:
Are-o soață-ascultătoare…
Trage cu urechea!

Deşi rimează versurile de aceeaşi lungime (3 cu 1, 4 cu 2), nu e greu de constatat că asemenea catrene par scrise în fugă şi că le lipseşte armonia. Şi, cum măsura are un număr inegal de ***picioare***, simți că se fac paşi călcând cu un picior pe trotuar şi cu celălalt în rigolă. Această senzație este şi mai puternică în cazurile în care versurile de 4 picioare alternează cu cele de numai două picioare: **PESIMISM** / *Orice-ntâmplare o-ncheie la fel: / Trage ponoasele. / Chiar şi norocul, de-ar da peste el, / I-ar rupe oasele.*

Iată o „epigramă“ care a obținut premiul III la concursul organizat de U.E.R., pe trimestrul II/2002, la tema liberă: **CLASA POLITICĂ** // ***A**vem pentru critică / **Pe** plai mioritic / O clas**ă** politică / **De** tip… neolitic.*

Deci, în privința măsurii versurilor, se poate afirma că epigrama se simte întreagă, rotundă, atunci când cele 4 versuri sunt egale.

Foarte rare sunt epigramele cu versuri formate din două picioare, ca în următorul exemplu, care se joacă cu ritmurile trohaic şi iambic şi care poate fi structurat ca un distih: // **CONSACRATUL** / *Exemplar / de interes – / scrie rar, / apare des.*

Goana după „performanțe“ duce la catrene cu un corp şi mai redus: ***Barbu Lăzăreanu*** se adresează revistei „Litere-Arte“ astfel: „Litere – / Arte / Țitere / Sparte“. Renumit pentru „impact“ este catrenul lui ***Păstorel***, adresat poetului Pirin: „La vin/ Divin/ La vers/ Invers.“ Cu titlu de curiozitate, remarcăm şi următorul record, care-i aparține lui Ioan Pop: ***SOLDAT ÎN PERMISIE*** *– „Leat / Şui / Beat / Cui.“ Acestea pot fi considerate nişte bizarerii.*

(Continuare în numărul viitor)

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 19

HYDE PARK

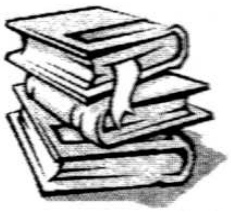

LOC DE DAT CU... CAP

Contre la cartea lui CONSTANTIN CRISTIAN *„Când muza mea o ia pe arătură“*

MUZA LUI CONSTANTIN CRISTIAN ŞI AGRICULTURA

Muza-i fără dinți în gură
Cred că este şi-ntr-o doagă:
Cum s-o ia pe arătură,
Dacă țarina-i pârloagă?

Ion Moraru

REPLICĂ

Muza mea, chiar de-i matură
Şi blindată cu proteze,
Vâră poanta-n arătură
Tocmai s-o înnobileze.

Constantin Cristian

COINCIDENȚĂ AGRARĂ

Astăzi, muza din literatură
Ce-a găsit în Cristian o gazdă,
A-nceput s-o ia pe arătură,
Tocmai când s-a dat şi el pe brazdă!

Ion Moraru

REPLICĂ

Pe „pârloaga“ din Galați,
Om matur şi bună gazdă,
Peste ani, pe mulți confrați
M-am zbătut să-i dau pe brazdă.

Constantin Cristian

NEDUMERIRE

Eu cred că-n actuala conjunctură
Normal s-o ieie muza-i pe-arătură...
Dar, şi pe ăsta, ce l-o fi-apucat,
Să iasă-acum, ca musca la arat!

Ion Moraru

REPLICĂ

Când s-a desprimăvărat
Şi e soarele-n putere,
Eu scot musca la arat,
Doar pe cea... ce face miere.

Constantin Cristian

AUTORULUI, PLAGIAT DESEORI DE MAI MULȚI CONFRAȚI

Pe arătură-o să constați
C-o iau de-a lungul şi de-a latul
Şi muzele unor confrați
Ce vor să-nceapă... „semănatul“!

Ion Moraru

REPLICĂ

Pe-arătură,-n lung şi-n lat,
Să-şi probeze-atari dorințe,
Nu-i acuz de plagiat
Pentru-o mână de... semințe!

Constantin Cristian

D-LUI LAURENȚIU GHIȚĂ, REDACTORUL-ŞEF ŞI MARELE KOSCH

Aruncă des, de la distanță,
Cu epigramele „defuncte“,
Marcând lejer, cu eleganță,
Un Kosch valabil, de trei puncte.

Vasile Manole

RĂSPUNS:

Eu selectez cu eleganță
Şi-arunc, în mod aleatoriu,
Când drept în coş, de la distanță,
Când drept direct în crematoriu!

Laurențiu Ghiță

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 20

EVENIMENT

Cât mai e de mare Buzăul?

S-a întrebat, pentru cititorii EPIGRAMEI, Laurenţiu GHIŢĂ

Tradiționala fotografie de grup

Când vine primăvara, floarea epigramiştilor se adună la Buzău, unde vicepreşedintele U.E.R, dl. Mihai Sălcuțan, face, de 15 ani, dovada capacităților sale organizatorice. Între două reprize de ploaie, conform planului dinainte stabilit, s-a constatat că, într-adevăr, „Cu umorul nu e de glumit“, la masa rotundă de la Sala de Festivități a Primăriei Buzău şi s-a lansat studiul: „Proverbul şi epigrama“, de către prof. Lina Codreanu. A urmat atribuirea Premiilor Speciale ale Festivalului, a Premiilor UER pe anul 2013, a Premiilor Concursului „Mircea Trifu“ 2014, comunicări, discuții.

A doua zi, după Spectacolul de Gală de la Sala Mare a C.J. Buzău, urmând exemplul politicienilor, participanții au urmărit ciolanul, … de fapt Ciolanu, mânăstirea cu acelaşi nume şi au admirat superbii cai de rasă de la Herghelia Cislău.

Şi, ca să nu mai pierdem timp şi spațiu, să vă facem cunoscute Premiile acordate la acest festival. La concursul de epigramă s-au evidențiat:

Premiul 1 – PETRONELA-VALI SLAVU:
Există şi români deştepți
Din neamul meu cinstit şi drept,
Români cu drag de libertate,
Bunicu-a fost cel mai deştept,
C-a emigrat, la timp, în State!

Premiul 2 – CONSTANȚA APOSTOL:
Unui amic
Prietenia mă îndrumă,
Prostii când face fără rost,
Să-i spun „deşteptule“, în glumă
Să nu se simtă omul prost!

Premiul 3 – GEORGE PETRONE:
Prudență
Când soacra-i va pleca din astă lume,
Nu-i va da trupul la incinerat,
C-a auzit de-o pasăre anume
Ce din cenuşa ei s-a deşteptat.

Mențiune – ION MORARU:
Exod din România
Azi, românul umilit,
De necazuri încercat,
Are şi un bun venit
Numai dacă e... plecat!

Mențiune – VASILE VAJOGA:
Filosofie
A spus cândva un înțelept
C-aici la noi, în România,
Te poți considera deştept
Abia când îți cunoşti prostia.

S-au mai acordat şi premiile la Concursul de Creație Literară, pentru: domnul **George Corbu**, pentru volumul „***Urmuzeu poetic – Epigrame în manieră absurdă***“ şi doamnei **Elis Râpeanu**, pentru volumul „***Epigrama – un strănut literar?***“.

O mențiune, pentru o inițiativă de încurajare a tinerelor talente epigramistice, semnalată şi la alte festivaluri (vezi Cluj Napoca, Bistrița), concursul „***Boboc de epigramă***“ pentru elevii de liceu, la care au fost laureați: **Florin-Alexandru Constantin**, din com Cochirleanca, **Ştefănel Iordach**e, din com C.A. Rosetti, şi **Florin-Fane Nicolescu,** din com. Lipia, toți din jud. Buzău.

Un eveniment deosebit de aşteptat şi deja tradițional la Buzău, a fos decernarea premiilor Concursului Național de Epigramă MIRCEA TRIFU, organizat de neobosita Elis Râpeanu, discipolă a Maestrului.

Anul acesta, ediția a IX-a a desemnat următorii câştigători:

Marele Premiu: Sorin Finchelstein, din Ontario, Canada;

Continuare la pg. 24

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 21

EVENIMENT

PREMIILE U.E.R. PE 2013

Titlul de „EPIGRAMIST AL ANULUI 2013“: **Gheorghe Bâlici;**
Premiul „OPERA OMNIA“: **Nicolae Petrescu**;
Premiul Special al Preşedintelui UER: **Petronela-Vali Slavu**;
Premiul pentru activitate managerială de cenaclu: **Petre Gigea-Gorun**, Preşedintele Cenaclului Epigramiştilor Olteni „CUGETUL“- Craiova;
Premiul pentru o revistă de cenaclu editată în regim public sau privat/independent: „SCÂRȚ“ – organ al Grupării de Literatură Umoristică Al. O. Teodoreanu-Păstorel, Iaşi;
Premiul pentru volum de debut: **Cătălina Orşivschi**, pentru volumul „ZÂMBETE RĂZLEȚE“, Editura ROCAD CENTER, 2013;
Premiul pentru devotament în organizarea şi susținerea mişcării epigramatice naționale: **Gheorghe Leu, Viorel Cacoveanu**;
Premiul pentru distincții obținute cu prilejul festivalurilor naționale de umor şi epigramă: **Nicolae Bunduri, Grigore Chitul**;
Premiul pentru difuzarea epigramei româneşti prin traduceri: Prof. Univ. **Dr. Elena Pârvu**, decanul Facultății de Filologie a Universității din Craiova;
Premiul pentru realizarea de volume aniversare/comemorative: **Mihai Sălcuțan**, pentru volumul „UMOR PE TOATE FEȚELE“;
Premiul pentru culegeri / antologii: **Petre Cioclu** (Israel), pentru volumul „EPIGRAMA – PUNTE ÎNTRE ȚĂRI“, (Cluj-Napoca, Editura NAPOCA STAR, 2013) şi **Mihai Cosma**, Iaşi, pentru volumul: „FLORILEGIU EPIGRAMATIC IEŞEAN“, (Iaşi, Editura PIM, 2013);
Premiul pentru promovarea epigramei printr-un oficiu critic exemplar: **Maria-Diana Popescu**, redactor-şef al revistei de umor AG PE RIME, Piteşti;
Premiul pentru instituirea şi sponsorizarea de acțiuni privind promovarea epigramei: Ing. Chim. **Ştefan Manea**, Director General HOFIGAL;
Premiul pentru colaborare şi performanță la concursurile şi activitățile U.E.R.: **Gheorghe Constantinescu**;
Premiul pentru longevitate artistică: **Teodor Portărescu, Constantin Iuraşcu-Tataia, Georgeta Paula Dimitriu**.

Urmare de la pg. 14

De asemenea, la secțiunea elevi, juriul a acordat două mențiuni – ALEXANDRA IUGA, Bistrița; VLĂDUȚ SĂRMAŞ, Bistrița.

2. La secțiunea volume publicate:

– premiul I – ION DIVIZA, pentru volumul *„Bi-lanțul slăbiciunilor“*, Ed. Lumina, Chişinău, 2013;

– premiul II – MIHAI SĂLCUȚAN, pentru volumul ***„Cu umorul nu e de glumit“*,** Ed. TipoMoldova, Iaşi, 2013;

– premiul III – VASILE LARCO, pentru volumul ***„Desculț pe mirişte“*,** Ed. Pim, Iaşi, 2014;

– mențiuni: LAURENȚIU ORĂŞANU, pentru volumul ***„Eclipsele lui Ipse“***, Ed. Semne, Bucureşti, 2014; **ŞTEFAN AL-SAŞA,** pentru volumul ***„Parfumuri şi delicatese“*,** Ed. Premier, Ploieşti, 2013; **ION MORARU,** pentru volumul ***„Butoiul lui Chicioroagă“*,** Ed. Pax Aura Mundi, Galați, 2014; **CONSTANTIN IURAŞCU-TATAIA,** pentru volumul ***„8 decenii şi juma'“*,** Ed. Pim, Iaşi, 2014; **ICA UNGUREANU, pentru volumul *„Să fim voioşi şi fără frică“*,** Ed. Editgraf, Buzău, 2013.

Cu aceasta ocazie, a fost lansat volumul aniversar „***Mărul de Aur – 30***“ (apărut la Editura Aletheia din Bistrița), îngrijit de Alexandru Câțcăuan, un album color, în care sunt prezentate toate cele 30 de ediții ale Festivalului de până acum.

Duminică dimineața, la Stațiunea de Cercetare şi Dezvoltare Pomicolă Bistrița, s-a derulat dezbaterea publică „***Cu seriozitate despre… umor!***“, moderator fiind Cornel Udrea. La concursul ad-hoc de epigrame pe rime date: *cale* şi *pândă*; *sfoară* şi *carte*, organizat de scriitorul Alexandru Oltean, premianții au primit şiraguri de mărgele din mere şi alte produse specifice de la Ion Platon, directorul stațiunii.

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 22

COLȚUL SPADASINILOR

Epigramistului PETRU-IOAN GÂRDA, la volumul „*Modus ridendi*“

Volumul ăsta remarcabil,
E scris frumos – pe placul meu
Şi chiar m-ar delecta, probabil...
Dar în latină râd mai greu.

Nae Bunduri

Epigramistului DOREL LAZĂR, la volumul „*Semne de urzică*“

Noi te-am citit la o adică,
Şi toți am depistat, în cor:
Pe lângă „semne de urzică”...
Uşoare urme de umor!

Nae Bunduri

Epigramistei ICA UNGUREANU, la volumul „*Să fim voioşi şi fără frică!*“

Cu-al tău volum, stimată Ică,
Pe la agape şi chindii,
Am fost voios şi fără frică....
Dar înainte de-al citi!

Nae Bunduri

Epigramistului NICOLAE BUNDURI, autorul cărții:„*Secretele unui Gură spartă*“

Mă tot gândesc și-afirm discret:
Se pare că-i o mare artă
Să poată ține un secret
Acel ce este „gură spartă“!

Vasile Larco

Umoristului CONSTANT TITUS BORDEIANU, autorul cărții: „*Umorul de viață lungă*“

Afirm că nu-s om într-o dungă,
Dar spun, având volumu-n față:
Umorul tău de viață lungă,
Mi-a cam redus un sfert din viață!

Vasile Larco

Epigramistului IOAN V. MAFTEI-BUHĂIEŞTI, care se ocupă şi de teatru:

De când aveam trei ani sau patru,
Visam mereu să merg la teatru.
Ce mi-am dorit, realizez,
Căci merg la teatru şi visez!

Vasile Larco

La apariția plachetei „*Respirația logosului*“, semnată de NELU BARBU

Primăvara mă inspiră
Să spun ce-aş fi vrut mai mult:
Logosul încă respiră,
Poanta a murit demult!

Ştefan Buzărnescu

DOREL LAZĂR: „*Semne de urzică*“

Stau precum găina-n lemne
Şi-un regret profund mă sapă:
Când urzica-i numai semne
Nici catrenele... nu-nțeapă!

Constantin Cristian

IONEL IACOB-BENCEI: „*Epigrama iacobină*“

Ionel, nu-ți caut vină,
Dar era mai pe sprânceană,
Epigrama iacobină
De-o făceai şi benceiană.

Constantin Cristian

LUCIAN PERȚA: „*Unde dai şi unde crapă*“

Se dau biruri, legi haine,
Mulți români grăbesc spre groapă,
Că nu mai pricepi prea bine
Cine dă şi cine crapă!

Constantin Cristian

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 23

MEDALION

LIVIU CEAVA-CELI

Născut la 19.01.1954 la Zalău, jud. Sălaj
Căsătorit, 2 copii, domiciliază în Sibiu
Tehnician în industria constructoare de mașini
Membru al Cenaclului Umoriștilor Sibieni „Nicolaus Olahus“ și al Cenaclului „George Topârceanu“ din Sibiu

UNUI NEDUMERIT
Mergea agale,-ngândurat:
„Cum alții pot trăi în chiul,
Căci eu, de când mă scol din pat,
Nici să muncesc... n-am timp destul”.

ATEUL
O viață-ntreagă a negat, săracul,
Că este Dumnezeu dar, cu durerea
Pe patul morții, și-a schimbat părerea,
Atunci când l-a văzut pe însuși... Dracul!

PILDĂ
Neștiutorului băiat
Bătrânu-i dă un ultim sfat:
Minciuna-i contraindicată
Atunci când nu-i... adevărată!

GLUMĂ, SAU NU
„Tezaurul, românii nu-l mai vor?“ –
M-au întrebat doi ruși, îmi amintesc;
Ei pot să facă-un gest prietenesc
Și ni-l aduc... cu tancurile lor!

PARADOX
Am vândut un sfert din țară
La străini și-i mult mai bine:
Nu vom mai cerși „*pe-afară*“,
Pe la porțile străine!

TEODOR PORTĂRESCU

– 95 de ani –

BIBLICĂ
Burlac, Adam, când respira,
Un junghi în coastă-l supăra;
Când Domnul îl văzu-ntristat,
Îl operă… de celibat.

LA PRIVEGHIUL SOȚULUI
Toți întreabă, vor să știe
Cauza, de ce-a murit;
Și răspunde-a lui soție:
„*Nici nu știu de ce-a trăit*“.

LA SPOVEDANIE
– Spune fiule, te-ascult!
– V-aș fi spus eu mai demult,
Dar fiindu-mi greu păcatul,
Vreau să chem și avocatul.

PARVENIȚII
Unii-au strâns – din obicei –
Bunuri, câte toate...
Două mâini au doar, și ei,
...Dar mai multe coate.

CE NE MAI LIPSEȘTE?...
Avem o țară ca-n povești,
De-o frumusețe rară,
Cu capitala-n București
Și capitalu-AFARĂ!

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 24

COLȚUL SPADASINULUI

En GÂRDE!

Înțepături din partea lui PETRU-IOAN GÂRDA

„*Umor pe strada lui Păstorel*“, de **Gheorghe Bălăceanu**

Un titlu ademenitor –
Şi nu e de paradă –
Că efectiv găseşti umor...
Pe stradă.

„*Cu muza la taifas*“, de **Florina Dinescu**

La taclale, împreună,
Cum femeilor le place,
Ea vorbeşte câte-n lună,
Muza, mai degrabă, tace...

„Pocnind din bici“, de **Constantin Iuraşcu – Tataia**

Cânepa s-a interzis
Iar, făcut din... vorba aia...
Nu mai am nimic de zis
Despre biciul lui Tataia.

„Altfel“, de **Gheorghe Leu**

Cartea dumisale
De umor (s-a vrut)
M-a umplut de jale...
Altfel... mi-a plăcut.

„Capra vecinului“, de **Ion Moraru**

Muza mea e brează,
Am umor cu caru',
Dar mă enervează
Capra lui Moraru.

„Râsul îngraşă“, de **Petru Miloş**

E clar că nu e o gogoaşă:
Se ştie, ce mai tura-vura,
Că râsu-ntr-adevăr îngraşă,
Dar nu văd care-i legătura.

„Epi... gramatica“, de **Dan Norea**

Luai, sedus de „n“ reclame,
O carte enigmatică
Ce nu e nici de epigrame
Şi nu-i nici de gramatică.

„Recviem pentru capra vecinului“, de **George Petrone**

Dacă-acest micuț poem
Are versuri monotone,
Este că-i un recviem
Pentru muza lui Petrone.

„Zbor cu parapOanta“, de **Mihai Sălcuțan**

Cum sfidez, de tânar, moartea,
Aruncându-mă prin aer,
Am sărit... să cumpăr cartea
Şi-am picat – normal – de fraier.

„Antidot pentru tristețe“, de **Constantin Tudorache**

Dacă mă mai întristează
Câte-un prost sau un nătâng,
Cartea mă mai uşurează,
Că încep, subit, să plâng.

Urmare din pag. 20

Premiul 1: **Petronela-Vali Slavu**, Premiul II: **Eugen Albu**, Premiul III, ex-aequo: **Nicolae Bunduri**, **Ion Diviza**, Mențiune: **Ion Ruse**.

Epigramele laureaților, ca şi ale tuturor participanților, le puteți citi în cartea CUVINTE POTCOVITE, alcătuită de d-na **Elis Râpeanu**, unde, ca bonus, puteți găsi şi excepționalul „***Duel al sutei de sonete***“, dintre **George Corbu** şi **Mircea Trifu**.

Pentru ediția jubiliară, a X-a, se vor trimite 3 epigrame la tema: „**UNDE-I LEGE, NU-I TOCMEALĂ**“ (catrenul să cuprindă fie cuvântul *dictonul*, fie unul din cuvintele: *lege, tocmeală, a se tocmi* şi 2 epigrame la temă liberă. Catrenele, cu versuri egale, de 4–5 picioare prozodice (7–11 silabe), dacă ritmul e bisilabic (trohaic sau iambic). Catrenele, în sistem motto din 2 cuvinte, se vor trimite în 2 exemplare, pe o coală A4, cu spațiu de îndosariere, până la data (poştei) **15 ianuarie 2015**, pe adresa: **Elis Râpeanu, Str. Luterană, Nr. 1, Ap. 38, cp 010161, Bucureşti**.

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 25

U.E.R.

BIBLIOGRAFIA

(provizorie) a cărților și publicațiilor de gen editate în anul epigramatic 2013

Elaborată de George CORBU

b) VOLUME MIXTE (Antologii, culegeri, alte publicații, reviste etc)

ALBU, Eugen, BÂLICI, Gheorghe, CĂPRUCIU, Dan, DIVIZA, Ion: ***Cvadriga cu pegAș***i. Prefețe („Diferență și Unitate“, de Acad. Mihai Cimpoi și „Semnul Celor Patru“ de George Corbu. Cu un Cuvânt al Autorilor. Coperta I: Poarta Brandenburg din Berlin – detaliu. Galați, Editura PAX AURA MUNDI, 2013, 193p;

BERBENTE, Corneliu: ***Triada***. Epigrame. Gândind la veșnicie. Comentarii satirice și rugă. Cu un Cuvânt Înainte al autorului. Coperta: Ion Marin. București, Editura AGIR, 2013, 127p;

BRUMĂ, Petru: ***Priviri din cerdac***. Grădina cu Brumă Rele. Antinomice. Alfabetice. Epigramatice. Omagiale. Constanța, Editura EX PONTO, 2013, 227p;

CIOCLU, Petre: ***Epigrama – punte între țări***. Concepția copertelor și a antologiei: Petre Cioclu. Prefață: George Corbu. Istoricul acestui volum: Petre Cioclu. Cluj-Napoca, Editura NAPOCA STAR, 2013, 159p. Ediția a II-a: iulie 2013. (Uniunea Epigramiștilor din România. Seria „EPIGRAMA „2000“, Nr. 25);

COSMA, Mihai: ***Florilegiu epigramatic ieșean***. Urmașii lui Păstorel. Culegere de epigrame alese, realizată și îngrijită de autor, în colaborae cu Eugen Deutsch și Mihai Haivas. Cuvinte de însoțire și În loc de prefață („Gânduri despre florilegiu. Geneză și semnificații“): Eugen Deutsch și, respectiv, Mihai Cosma. Cuvând de încheiere: George Petrone. Coperta George Petrone. Imaginile din interior sunt preluate de pe internet, autori necunoscuți. Iași, Editura PIM, 2013, 121p;

DĂRĂBANȚ, Nicolae: ***Un zâmbet, o floare și... spini pe răzoare***. Sibiu, Editura ARHIP, 2013, 130p;

DEUTSCH, Eugen, NICĂ, Janet: ***Ocolul cuvântului în 80 de sonete plus încă 10 piruete***. Iași, Editura PIM, 2013, 99p;

DIMITRIU, Georgeta Paula: ***Amalgam***. Epigrame și catrene, proverbe și zicale, citate și locuțiuni, tradiții și obiceiuri, versuri și gânduri. Iași, editura STEF, 2013,172p;

DOBREANU, Grig M.: ***Epigramele gorjenilor de ieri și de azi***. Cu un studiu critic și autocritic despre contribuția gorjenilor la propășirea epigramei, întocmit de Grig. M. Dobreanu, cu sprijinul lui Nelu Vasile. Prefață (D'ale epigramiștilor“): Ion Trancău. Grafica: Grigore Haidău. Târgu Jiu, 2013, 168p. (Colecția „Hohote“);

DRĂGOIANU, Any: ***Pișcături de... Țânțăreni***. Epigrame. Dueluri epigramatice. Cronică rimată. Prefață („Feriți-vă de pișcături!“): Mihai Sălcuțan. Grafica pentru copertă: Lucian Bulătan. Craiova, Editura SITECH, 2013, 99p;

FILIMON, Ioan: ***Nu chiar totul e de râs***. Cuvânt înainte: Diana Câmpan. Alba Iulia, Editura AETERNITAS, 2013, 141p;

GROSU, Gheorghe: ***Săgeți printre săgeți***. Epigrame. Prefață: George Corbu. Coperta și tiparul: George Savu. București, Editura și Tipografia PACO, 2013, 206p;

HANU-PAVEL, Rodica: ***Epigramiștii se prezintă***. Ediție îngrijită de prof. Rodica Hanu-Pavel. Prefață și prezentarea pe ultima copertă: George Corbu. Coperta: Florin Radu. Desenele umoristice au fost selectate de autoarea volumului din creația domnului Marian Lupu (Lupino), cu acordul acestuia. Vol. II, Bacău, Editura GRAFIT, 2013, 302p. (UER, Seria EPIGRAMA 2000, Nr. 24);

HURUBĂ, Dumitru: ***Așa cred eu...*** Interviuri. Coperta: autorul. Coperta 1: Dumitru Hurubă cu Constantin Cristian Bleotu, în timpul interviului pentru REVISTA LITERARĂ RADIO- Radio România Cultural. Florești – Cluj, Editura LIMES, 2013, 145p;

IORDAN, Constantin: ***Pluralul românesc***. Prefață:Ananie Gagniuc, Constanța, Editura EX PONTO, 2013, 185p;

IOVUȚA, Corneliu Ioan: ***Mic dicționar epigramos, distihocatrenistic***. Îndreptar la limba de lemn. Ediția a II-a. Cuvânt Înainte al Edituriii QUATRO PRINT, localitate nemenționată, 2013, 138p;

Continuare la pg. 34

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 26

CONCURS

TOP EPIGRAMA

Tema: Răspundere limitată

După prima etapă entuziasmantă, epigramiştii şi-au cam luat flori. Nu şi-au mai asumat răspunderea, nici măcar limitată, şi au evitat orice risc. Unii au declarat forfait, cazul CUC-ilor constănţeni, sau AGPERIMELOR piteştene, sau „pescarilor“ tropcişti brăileni.

NIGRIM-ii buzoieni au prins curaj şi iată-i din nou pe podium, ba chiar, obrăznicindu-se, luând faţa celor două superputeri din Iaşi: GLUPI – aripa veşnic tânără Petrone şi ALPI – aripa veşnic Haivas – Bujeniţă. În nota obişnuită, adică bine, oamenii serioşi de la Sibiu. Oleacă în pierdere de viteză braşovenii, basarabenii, vâlcenii şi gălăţenii, dar îşi revin ei! Aşa cum se văd semne bune de la Timişoara, unde pasul înapoi făcut de mogulul Bencei a permis apariţia (surprinzătoare, zic unii), a lui Corneliu Iovuţa, rezervă de lux altădată. Onorabil, restul plutonului, cu menţiunea că ploieştenii au evoluat de această dată cu un om în minus, ceea ce le-a scăzut fatal nota, dar ne-au înduplecat să admitem la publicare epigrama Florinei Dinescu Dinu.

Sănătate şi-un praz verde (fără nici un apropo la CEO Craiova), aşteptăm revanşa etapei de cătărare de la vară.

Cenaclul Umoriştilor
„Nicolae Grigore Mihăescu-Nigrim“
Buzău (CUNB) – 7,52 puncte

Răspundere limitată

Se-ntâmplă, printr-o logică bizară,
Ca vreun „ales“, coborâtor din zei,
S-ajungă să răspundă de o ţară,
Dar, din păcate, nu şi-n faţa ei.

Florin Rotaru

Guvernanţilor

Întreg poporul, din păcate,
Constată azi, dezamăgit,
C-aveţi răspunderi limitate...
Şi un tupeu nemărginit.

Ica Ungureanu

Gruparea de Literatură Umoristică
„Păstorel“ Iaşi – (GLUPI) – 7,30 puncte

„Dorel“ S.R.L.

Dezinteresul lui prezervă
Parcursu-i ciclic limitat:
Când e absent – nu se observă,
Când e prezent – nu-i observat!

George Petrone

Colegiul medicilor

Un organism ce – din păcate –
Nu ia decizii radicale,
Având răspunderi limitate,
Din raţiuni...colegiale!

Ioan Frenţescu

Asociaţia Literară „Păstorel“ Iaşi
(ALPI) – 7,27 puncte

Preşedintele, către jurnalişti

Orice m-aţi întreba, ca om cuminte
Îmi dau silinţa să vă fac pe plac,
Dar ştiţi că totuşi, eu, ca preşedinte,
Nu pot răspunde... pentru tot ce fac!

Gheorghe Bălăceanu

Necorelare

La guvernanţi observ o pată,
O spun discret, dar nu-i de şagă,
Răspunderea e limitată,
Dar retribuţia întreagă!

Mihai Haivas

Clubul Umoriştilor „Nicolaus Olahus“
Sibiu (CUOS) –7,10 puncte

Un SRL

Un SRL am vrut odată
Să fac şi mi-am înfrânt ispita:
Răspunderea e limitată,
Dar fără limită e mita.

C. Părăian

În familie

Ajuns la vârstă-naintată,
Prin voia propriei femei,
Răspunderea ţi-e limitată
La cât o duce capul ei.

Gheorghe Şchiop

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 27

CONCURS

Clubul Epigramiştilor Braşoveni – Braşov (CEB) – 6,90 puncte

În urma unei cereri

Când o-ntreb de cazul meu,
(Tot nerezolvat – firește)
Doamna scumpă, la ghișeu,
Nu răspunde... dar zâmbește.

Dan Prundoiu

Cenaclul de Satiră şi Umor „Ridendo“ Timişoara (CSURT) – 6,85 puncte

Răspundere limitată

Vă rog să credeți ce spun eu:
Răspunderea nelimitată
O are bunul Dumnezeu...
Că niciodată nu se gată.

Corneliu Iovuța

Clubul umoriştilor vâlceni, Râmnicu-Vâlcea (CUV) – 6,82 puncte

„Armonie“ politică

În clipe grele, blestemate,
Când politrucii-s în „război”,
Au toți răspunderi limitate
Iar rezultatele-s la fel !

Nichi Ursei

Clubul umoriştilor „VERVA“ – Galați (CUVG) – 6,58puncte

Unui demnitar

Partidu-l promovă îndată
Fiind o rudă-a nu ştiu cui...
Răspunderea-i e limitată
Ca şi inteligența lui!

Ion Moraru

Clubul epigramiştilor „Cincinat Pavelescu“, Bucureşti (CEPB) – 6,52 puncte

Truism

În țara noastră minunată
Un adevăr e evident:
Răspunderea e limitată
De gardul de la parlament.

Laurențiu Orăşanu

Asociația Epigramiştilor din Moldova Chişinău (AEM) – 6,47 puncte

Cum e turcul, şi pistolul

În S.R.L.-ul cel cu pată
Răspunderea e limitată
Aproape sau la fel de tare
Ca mintea şefului cel mare!

Gheorghe Bâlici

Clubul Epigramiştilor „SPINUL“, Baia Mare (CESB) – 6,15 puncte

Funcționarii din ministere

Deşi se plâng că, ziua toată,
Au sarcini mii, pe cap, pe umăr,
Răspunderea li-e limitată...
Comisionul, fără număr.

Ioan Fîrte Adi

Cenaclul „HOHOTE“ Tg. Jiu (CHTJ) – 5,67 puncte

... R.L.

Sunt, la auz, deficitar
Şi, să nu fac vreuna lată,
La telefon răspund mai rar,
Ori, şi mai sigur, niciodată!

Marian Dobreanu

Clubul Epigramiştilor Ploieşteni „I. Ionescu Quintus“, Ploieşti (CEPIIQ) – 4,25 puncte

Compensație

La firma veche şi curată
Cu alimente spre consum,
Răspunderea e limitată,
În schimb profitul… nicidecum!

Florina Dinescu-Dinu

Cenaclul Epigramiştilor Olteni Craiova (CEO) – 5,77 puncte

Clubul Epigramiştilor Clujeni – „Satiricon“ (CECSC) – 5,75 puncte

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 28

CARUSELUL CU EPIGRAME

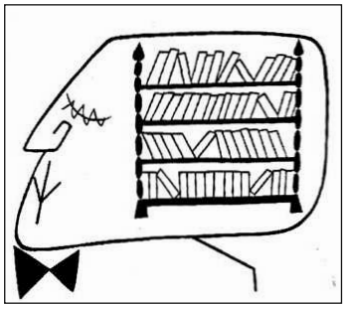

Epigrame...

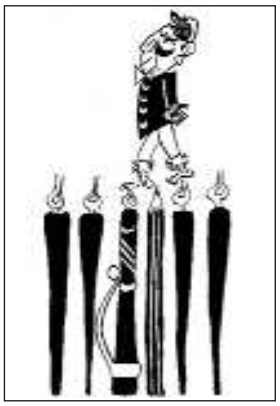

EPIGRAMA, DRAGOSTEA VIEȚII MELE

Când simte, vag, că n-o iubesc
Şi-avem relații monotone,
Nu mă mai mir de o găsec
La veşnic tânărul Petrone...

Gheorghe Bâlici

ULTIMA DORINȚĂ

Când o fi să-mi vină sorții,
Să mă mute-n alt decor,
Să nu-mi treceți anul morții,
Să rămân… nemuritor!

Iulian Bostan–GOHOR

UNUI PICTOR, LA VERNISAJ

Pe ziduri, pânzele pictate
Redau o notă futuristă,
Că-s opere cu greutate…
Dar tencuiala mai rezistă.

Nae Bunduri

DESPRE EPIGRAMĂ

Epigrama reuşită
Vine ca un compromis:
Este prea uşor citită
Însă mult prea greu de scris

Marius Coge

CA BUN CETĂȚEAN

Când speranța nu dispare,
Optimist, eu mai visez
La demisii de onoare,
În modelul japonez!

Gheorghe Constantinescu-GECO

TURISTICĂ

Românii în vacanță pot
Pleca şi-n austerii ani,
Că-i poartă gândul peste tot...
Doar gândul nu îi costă bani.

Vasile Larco

UN OM FERICIT

Când voi scăpa de datorii
Voi căpăta un nou statut...
Şi am să gust noi bucurii,
C-abia aştept să mă-mprumut.

Vasile Manole

GINERE GRIJULIU

Azi vine soacra pe la noi
Şi-a zis că-şi dă juma' de viață
Pentru un pepene din piață,
Iar eu aş vrea să-i cumpăr doi.

Ion Croitoru

RUGĂ

Ieftiniți, că-i legitim,
Gigacaloria dură
Şi vă jur c-o s-o primim
...cu căldură

Nicolae Mihu

UNUI ORĂŞEAN

De la bunici, când au murit,
O fermă mare-a moştenit
Şi mult pământ mănos, pe luncă,
Dar nu şi… cheful lor de muncă!

Vali Slavu

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 29

CARUSELUL CU EPIGRAME

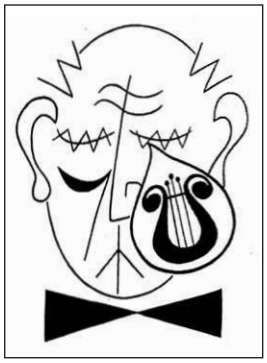

Epigrame...

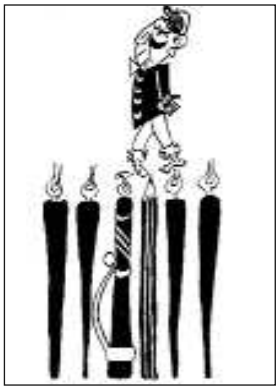

PRIMĂVARA CU DE TOATE

Primăvara mi-e pe plac,
Cu-adieri şi cu petale,
Că miroase-a liliac
Şi-a gogoşi electorale.

Constantin Cristian

REALIZĂRI PE TIMP DE CRIZĂ

Deşi în jur văd doar durere
Şi sărăcie, disperare,
Eu am făcut o mică-avere...
Din una mare.

Ştefan-Cornel Rodean

EVALUARE GREŞITĂ

Despre Băse, abuziv,
Se susţine că-i beţiv;
Adevărul e pe dos:
Treaz e mai periculos!!!

Eugen Ilişiu

EROARE...

Din eroare prea stupidă,
Domnul nu ne-a dat coridă,
De aceea-s, pe la noi,
Boi mai mulţi decât eroi!

Efim Tarlapan

POVAŢĂ

Protejează-ţi idealul
Şi fereşte-te în cale
Nu de cei ce urcă dealul
Ci de cei ce-o „iau la vale“!

Constantin Tudorache

ERA POSTCREŞTINĂ

– Trăim, în fine,-n era postcreştină,
Remarcă-un oarecine, cu cinism;
Ciudat, chiar cei ce post nu vor să ţină,
Adaugă un „post“ la creştinism!

Corneliu Berbente

GÂND CONSOLATOR

Românul, om echilibrat,
În felul următor gândeşte:
Când are via rod bogat
Nu-i bai că frunza-i rugineşte.

Constantin Iuraşcu-TATAIA

RISC DE CONTRAVENŢIE

De câte ori pe drumul vieţii, greu,
Îmi face semn o dulce Mona Lisă,
Ca un făcut, alături văd mereu
Panoul cu „Oprirea interzisă“.

Dan Norea

NEVASTĂ-MEA ŞI MUCENICII EI

Din câţi martiri a împletit –
Şi se pricepe bine –
Niciunul nu-i mai reuşit
Ca mine!

Petru-Ioan Gârda

SOACREI

Este mare pui de lele
Soacră-mea, ce mă usucă,
Ţine minte toate cele,
Însă uită... să se ducă!

Ioan Hodaş

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 30

ESEU

SOFRONIE IVANOVICI
– Umoristul, polemistul, antologistul
(partea a II-a)

George Corbu

Evocare prilejuită de împlinirea a 100 de ani de la apariția primei antologii de epigramă românească: „EPIGRAMIŞTII NOŞTRI", coordonată de Sofronie Ivanovici. Continuăm prezentarea personalității primului antologator veritabil de epigramă (NR).

Seria de „studii critice" – din care a publicat, dupa știința noastră, numai cinci broşuri, reunite sub titlul generic „*Maniacii condeiului*" – denotă mai degrabă un scrutător al vieții literare sau un polemist decât un ochi critic, pentru că nici Ilarie Chendi şi nici Şt. O. Iosif, două dintre „victimele" sale, nu pot figura în niciun caz sub eticheta denigratoare amintită.

În ciuda unui stil de o acurateţe surprinzătoare, judecățile sale sunt mult prea nedrepte, ca să nu spunem pătimaşe, pe alocuri chiar jignitoare, la adresa celor în cauză. Iată spre exemplificare finalul fasciculei a treia din aceste „studii", consacrată lui Ilarie Chendi: „*Fecunditatea lui Chendi e destul de incompatibilă (sic) cu cerințele unei critici, bine gândită, bine frământată şi bine întocmită. Şi cu atât mai nimerit e acest calificativ cu cât Chendi, ca orice maniac de altfel, posedă şi aceea încredere în sine, care-l face să braveze cu atâta seninătate ridicolul. Nenorocirea lui Chendi e că la „Semănătorul" şi „Voința" e înconjurat aproape numai de transilvăneni, oameni în mare parte lipsiți de caracter, căci nu s-a găsit niciunul care să-l ia de-o parte şi să-l convingă că trebuie să schimbe calea ridicolului. Ce imens serviciu i-ar fi făcut! Nu-l cunosc pe Chendi decât din auzite şi totuşi am avut această generozitate*".

În aceeaşi manieră profund ostilă se apropie şi de delicatul poet Şt. O. Iosif, una din marile voci ale poeziei ardelene, căruia i se consacră două fascicule, respectiv prima şi a cincea. De unde oare atâta înverşunare? Citățm: „*Persistența cu care maniacul Şt. O. Iosif dă la iveală volum peste volum ne îndeamnă să ne ocupăm de el mai des decât de ceilalți semeni ai lui. Şi suntem convinşi că facem, în special, o adevărată operă de igienă literară, forțând pe numitul maniac să stea în cadrul care i se potriveşte*".

Aflat sub o ploaie de epitete dintre cele mai „alese" („*ariston hodorogit*", „*nevolnic*" ş.a.), bietului Iosif – ale cărui versuri sunt decretate elucubrații – i se caută cu tot dinadinsul nod în papură: „***Credințe** este titlul noului volum de versuri al maniacului nostru. Şi în acest volum, ca şi în cele analizate de noi mai înainte, observăm aceeaşi trudă zadarnică de a fi original, aceleaşi comparații forțate peste măsură, aceleaşi expresii bizare, într-un cuvânt ridicolul prezentat sub toate formele posibile*".

Față de astfel de afirmații peremptorii, nu este, credem, lipsit de interes a arăta încotro se îndreaptă simpatiile sale critice: în privința poeților, le aflăm într-o prefață la un volum de versuri, din care citățm: „*În tânăra generație de poeți se poate zice cu drept cuvânt că Mihail Păunescu, alături cu Aristid Cantili, Ilie Ighel, Atanase Papaiani-Samarineanu, O. Petroff, M. Leon – De la Criş, V. Podeanu, Moscovici Toma, Const. M. Iorda formează un superb mozaic poetic național*". Sunt nume, trebuie să recunoaştem, care au înregistrat performanța de a nu figura nici măcar în subsolurile istoriei literare!

Cât priveşte prozatorii, aceştia sunt, dupa numele unui alt „studiu critic", Ilie Ighel, N. D. Popescu şi Panait Macri. **Sincerițățile** critice ale lui Sofronie Ivanovici, desigur cele din vremea sa, ne apar, eufemistic vorbind, ca tot atâtea farse la adresa acestor „nemuritori artişti populari": „***Ghiță Cătănuță**, grandioasa operă a maestrului Panait Macri", sau: „Observăm că d. Macri este un neîntrecut pastelist; domnia-sa întrece, în astă privință, pe Alecsandri şi se apropie mult de Lamartine...*". În fine, vorbind despre „*Tâlharul fulger*", operă a „maestrului" Ilie Ighel, autorul spune: „*Ne vom mulțumi deci să reproducem câteva din cele mai delicioase pasagii ale citatului roman criminal, roman care constituie un piramidal monument al literaturii române", nesfiindu-se să afirme, negru pe alb, că „Ilie Ighel descrie naşterea acestui erou c-un realism demn de pana lui Tolstoi*".

→

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 31

ESEU

Prin proza sa, nu doar cea critică, Sofronie Ivanovici nu avea nicio şansă să rămână în literatură – de altfel, nu-l menţionează nicio istorie literară – şi nici prin poemele sale, chiar dacă între acestea sunt unele scrise şi „publicate în timpul războiului pentru întregirea neamului", din care nu lipsesc, câteodată, accentele de patriotism fierbinte şi forţă vizionară, cum este această strofă din poema „***Vin fraţii***", datată 27 iulie 1917: „*Şi-n lupta pentru libertate, / Uniţi prin suflet şi prin grai, / Vom închega pentru vecie / Visul de-o clipă-al lui Mihai!"*. Tot astfel, finalul poemei *„Oituzul şi Mărăştii*", publicată în iulie 1917: „*În a neamului scriptură / Amândoi noi vom înscri / Cel mai glorios capitol / Dreptul nostru de-a trăi*". Trecând în revistă poeziile – din care fac parte şi fragmentele de mai înainte –, precum şi articolele sale avântat patriotice cuprinse în volumul „Pentru patrie şi neam", se poate spune că ostaşul şi-a făcut cu prisosinţă datoria, ignorând adagiul „Inter arma silent musae".

Cugetarile umoristice constituie un important aspect al lucrării sale literare, făcând trecerea spre epigramă şi poezie umoristică, în care are un aport de netăgăduit. Prin aşa-numitul „***Dicţionar al intelectualilor***", în care le-a reunit şi care a cunoscut două ediţii (1904 şi, respectiv, 1921), autorul propunea „*o foarte spirituală interpretare a câtorva termeni aleşi în ordine alfabetică*", după cum se exprimă **Universul literar** din 29 mai 1921. Iată o altă apreciere desprinsă din ziarul **Izbânda** din 4 iunie 1921: „*O carte de valoare în care spiritul pătrunzător şi satira nemiloasă alternează cu bonomia şi subtilitatea autorului. D. Sofronie Ivanovici a reuşit să ne prezinte în câteva pagini închegate întreaga tragicomedie a vieţii. Pentru fiecare caracterizare d-sa a întrebuinţat mult humor şi multă ironie*".

Într-adevăr, multe din definiţiile spirituale ale lui Sofronie Ivanovici se impun atenţiei, chiar dacă adesea rămân în limitele unei convenţii, care este a epocii:

Căsnicie – O muzică wagneriană.
Corp (diplomatic) – Un corp care nu transpiră.
Condoleanţe – Adevăratele minciuni convenţionale.
Logodnă – Prevenţia căsniciei.
Luna (de miere) – Un aperitiv care îţi strică pofta de mâncare.
Medic – Un criminal cu care societatea e foarte indulgentă.
Nulitate – Un număr care iese foarte adesea la loteria succesului.
Ochi-dulci – Parlamentarii dragostei.
Sân (de fecioară) – Două poziţii întărite care cad sub focul dragostei.
Primă-ocazie – Punctul de frontieră al credinţei femeieşti.
Protecţie – Ascensorul celor cari nu pot urca scara demnităţilor.
Sărutare (de dragoste) – Un început de incendiu care nu poate fi întotdeauna localizat.
Revelion – Parastasul unui an de viaţă.
Sentinţă (de divorţ) – Un decret din graţiere.
Soţ – Un animal din ordinul cornutelor.
Virtute – Un absent de care nimeni nu se abţine a vorbi.
Zestre – O carne de tocat.

Unele dintre aceste aforisme, sarcastice şi pamfletare, trădează resentimentul criticului:

Cursă (de şoareci) – Singura care ar putea asigura durabilitatea scrierilor lui Şt. O. Iosif.
Glorie – Un cal nărăvaş pe care Ilarie Chendi se încearcă zadarnic să-l încalece.
Talent – Iluzia lui Toma Florescu.

Moralistul riscă, uneori, să spună lucruri deja ştiute, să definească identic noţiuni diferite sau să definească diferit – şi la fel de neinspirat – aceeaşi noţiune. Însă meritul acestor definiţii sui-generis constă în aceea că premerge, anticipându-l, **Dicţionarul umoristic al limbii române**, elaborat de Tudor Muşatescu.

Simpla comparare a unora dintre definiţiile comune (căsnicie, condoleante, nulitate, soţ, zestre etc.) atestă diferenţa de viziune şi de stil care, în cazul celui din urmă, a dus la creaţia a ceea ce avea să se numească, printr-un termen inconfundabil, **muşatism** – marcă a unui produs literar unic. Dintre cei ce au continuat să exploreze generosul filon se cuvine amintit Mihai Frunză cu al său **Dicţionar impertinent** (Brăila, Editura Proilavia, 2011, 124 p.).

În sfârşit, nu puţine dintre aceste definiţii cu mai mult sau mai puţin haz, pe care autorul lor le consideră, inspirat, „*aperitive sufleteşti*", au fost transformate în catrene. Iată numai

(Continuare în pag. 38)

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 32

CONCURS

Rezultatele concursului „EPIGRAMEI"

Tema:

„Oda Bucuriei"

După analiza textelor trimise la acest concurs, ne-am dat seama că mai mare bucurie decât ne-a făcut dl. Dan Prundoiu, a.k.a. Dan_T, nu ni se putea face. Cu siguranță că vestea bună i-a inspirat şi pe suporterii Stelei, cunoscuți ca mari fani Beethoven.

DUPĂ ARESTĂRILE PATRONULUI ŞI MANAGERULUI GENERAL AL ECHIPEI DE FOTBAL STEAUA

Pe arenă,-n lipsa lor,
Mai uniți ca niciodată,
Microbiştii cântă-n cor:
„Slavă ție, Stea curată..."

Bucuroşi, le-om duce toate, / Chiar de nu prea sunt la modă, / Deci, mai jos, pe meritate, / Alți câțiva închină odă:

ODA BUCURIEI... LA ROMÂNI

Oda asta ne convine
Şi o fredonăm c-un rost;
Nu c-o ducem noi, mai bine
Ci... că alții-o duc mai prost !

Nae Bunduri

„ODA BUCURIEI"

Muzica-i obişnuită
Când soția îl irită;
Dar „EROICA" devine
Dacă soacra intervine.

Ioan Fărcaş

DOR DE MUNCĂ

Pe tot întinsul României,
Răsună „Oda bucuriei",
Când are, clasa muncitoare,
O zi în plus… nelucrătoare!

Eugen Ilişiu

CÂNTECUL BĂTRÂNULUI PROLETAR NOSTALGIC

„Slavă ție, stea curată"
Este încă o poveste;
Europa de „odată"
A tot fost… şi nu mai este!

Mirela Grigore

CONSTATARE

Când conjunctura-i incomodă
Şi duce-o viață de ascet,
Românul, cel născut poet,
Închină doar tristeții odă!

Ion Moraru

UNII CÂNTĂ, ALȚII JOACĂ

În timp ce „Oda bucuriei"
Europenii-n cor o cântă,
Conducătorii României
Entuziaşti... se iau la trântă.

C. Părăian

Bucurii la ceas de dimineață, de prânz, sau măcar de seară, deocamdată, n-au avut: ***Nichi Ursei, Constantin Iuraşcu-Tataia, Florina Dinescu-DINU, Eugen Deutsch, Petru-Ioan Gârda, Ioan Fîrte Adi*.**

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 33

HOMO EPIGRAMATICUS

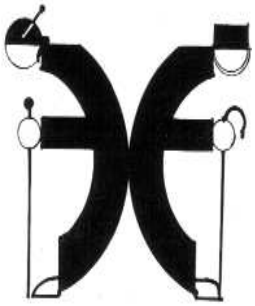

Hai noroc şi... sãnãtate!!!

TUTUNUL

Nu uităm să cumpărăm
Foarte scump, acest produs,
El ne-ajută să scăpăm
De vreo câțiva ani... în plus.

Marius Coge

TOAMNA

Fiindcă unii se cam tem
De vremea iernii care-ngheață,
Îmi fac conserve şi dulceață,
În timp ce alții numai… gem.

Georgeta Paula Dimitriu

PE SECETĂ

Zice rotunjindu-şi fraza,
Un agricultor, când tună:
„Irigatul este baza…
Dacă dă o ploaie bună".

Ioan Fărcaş

ROMÂNIA CINSTITĂ

Anul 2050…
Tot românul e curat,
Furtul s-a stârpit pe veci!
(Tot ce-a fost… a fost furat!)

Eugen Ilişiu

ESTIVALĂ

Vara toată-i un remediu,
Excluzând vreun artificiu;
Intră soții în concediu
Şi bunicii... în serviciu.

Vasile Larco

INTERDEPENDENȚĂ

Totul pare mai firesc
Să justifice coplata,
Bolile se înmulțesc
Iar bolnavii-s de bani... gata.

Vasile Manole

** *

Gând rău i-am pus dentistei mele,
Când am văzut că,-ncet-încet,
Astupă găuri din măsele
Şi mi le mută în buget!

Emil Cremer

LA MEDICUL DE FAMILIE

Cu multă dragoste m-a-ntâmpinat,
M-a ascultat, atent m-a consultat,
Şi, la plecarea de la dispensar,
Mi-a strecurat şi-un plic în buzunar!

Nicuşor Constantinescu

ROMÂNII STRÂNG CUREAUA

Strângând cureaua, voiniceşte,
Vom încerca să mai răbdăm,
Dar dacă foamea ne răzbeşte,
Va trebui... ca s-o mâncăm!

Traian Conciatu

VÂNĂTOREASCĂ

A tras vreo trei cartuşe-n ea,
Dar căprioara încă zburdă;
Spun unii cum că s-ar putea
Să fie puțintel cam surdă.

TABOR

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 34

U.E.R.

Continuare la pg. 34

IURAŞCU-TATAIA, Constantin (coordonator): ***Stirpea lui Păstorel 2011–2013***. Culegere de epigrame apărute în „ZIARUL DE IAŞI“. Cuvânt de prezentare: Toni Hriţac. Iaşi, Editura PIM, 2013, 116p;

NICULESCU, Gheorghe şi **SMARANDACHE, Florentin:** ***Impresii şi expresii***. Oradea, Editura DURAN'S, 2013, 169p;

PACHIA-TATOMIRESCU, Ion: ***Urzici printre verze de Paris***. Epigrame, parodii şi alte „aspersoare de verde“. Timişoara, Editura WALDPRESS, 2013, 124p;

PETRESCU, Nic.: ***Epigrama – floarea parfumată a literaturii***. O antologie a epigramei româneşti (1938-1987). Prefaţa („Un nou florilegiu epigramatic elaborat de Nicolae Nic. Petrescu“): Voichiţa Pălăceanu-Vereş. Cluj-Napoca, Editura NAPOCA NOVA, 2013, 300p;

RÂPEANU, Elis: ***Epigrama – un „strănut literar“*****?**. Ploieşti, Editura TIPO-MAN, 2013, 417p;

ROCNEANU, Toma G.: ***Clubul epigramistic „SPINUL“*** **din Baia Mare**, vol 5. Baia Mare, Biblioteca Judeţeană „Petre Dulfu“, 2013, 300p;

SĂLCUŢAN, Mihai: ***Cu umorul nu-i de glumit***. Coperta şi tehnoredactarea: Andrei Ştefanachi. Iaşi, Editura TIPO MOLDOVA, 2013, 408p;

SĂLCUŢAN, Mihai: ***Umor pe toate feţele***. Cenaclul Umoriştilor „Nicolae Grigore Mihăescu –NIGRIM“, Buzău. Prefaţă: George Corbu. Copertă: Marian Comăniţă. Foto coperta a IV-a: Ion Tăbăcaru. Buzău, Editura EDITGRAF, 2013, 150p;

TARLAPAN, Efim: ***Bezna n-are orizont...*** Satire, fabule, parodii, epigrame, aforisme. Prefaţă („O selecţie ca... lecţie“): Acad. Mihai Cimpoi. Cluj-Napoca, Casa de Cultură DOKIA, 2013, 188p;

TARLAPAN, Efim: ***Raiul n-are ruşine...*** Satire. Fabule. Parodii. Epigrame. Versuri pentru copii. Aforisme. Eseuri tragi-comice. Iaşi, Editura TIPO MOLDOVA, 2013, 548p. (Colecţia OPERA OMNIA. Poezie contemporană);

ZEANA, Corneliu: ***Alternanţe***. Proză scurtă. Prefaţă: prof. univ. C.D. Zeletin. Bucureşti, Editura Muzeul Naţional al Literaturii Române, 2013, 202p;

⁎*⁎ ***Academicianul Alexandru Surdu la 75 ani***. Ediţie îngrijită de Victor Emanuel Gica şi Dragoş Popescu. Braşov, Editura KRON-ART, 2013, 494p;

⁎*⁎ ***Actorul şi epigrama***. Culegere întocmită de George Drăghescu. Grafica umoristică şi coperta: Şuţă Aurelian Julius –SAI. Prezentare pe ultima copertă: Gheorghe Grigurcu. Cluj-Napoca, Editura GRINTA, 2013, 75(6)p;

⁎*⁎ ***Antologie de umor galinaceu*** realizată de Emil Ianuş. Prefaţă: Ion Prelipcean. Grafica: Radu Bercea. Pe coperta a IV-a sunt reproduse patru epigrame aparţinând următorilor: George Corbu, Emil Ianuş, Mihai Sălcuţan şi Nelu Vasile. Horodnic de Jos, Editura ION PRELIPCEANU, 2013, 143 p. (dedicată Festivalului Naţional de Literatură Satirico-Umoristică „UMOR FĂRĂ FRONTIERE ÎN ŢARA DE SUS“, Ediţia a II-a, 20–22 septembrie, Vama – Bucovina);

⁎*⁎ ***Antologie de poezie şi epigramă***, alcătuită de prof. Laurenţiu Bădicioiu, 292p. (Festivalul Internaţional de Poezie şi Epigramă „ROMEO ŞI JULIETA LA MIZIL“, Ediţia a VI-a, 2012-2013);

⁎*⁎ ***Antologie de umor politicOS***. Realizată de Emil Ianuş şi Nelu Vasile. Grafica: Radu Bercea. Horodnic de Jos, Editura ION PRELIPCEAN, 2013, 183p;

⁎*⁎ ***Caiet de Club '13***. Culegere de epigrame realizată de Corin Bianu. Târgovişte, Editura BIBLIOTHECA, 2013, 96p. (Clubul Epigramiştilor CINCINAT PAVELESCU, Bucureşti);

⁎*⁎ ***Festivalul Internaţional „ALB-UMOR“***. Cartea cu premii. Grafică, materiale de promovare: Cornelia Corcescu, Luminiţa Sava. Coperta a IV-a: Grafică de Gabriel Bratu. Alba Iulia, 2013, 76p. (Consiliul Judeţean Alba, Biblioteca Judeţeană „Lucian Blaga“, Alba);

⁎*⁎ ***Gorjul umoristic***. Antologie întocmită de Grig. M. Dobreanu. Târgu Jiu, Editura Centrului Judeţean pentru Conservarea şi Promovarea Culturii Tradiţionale Gorj, 2013, 268p. (Colecţia „HOHOTE“);

⁎*⁎ ***Muzeul Oului Vama***, Bucovina (Album) Informaţii şi... umor. Autor: prof. Letiţia Orşivschi Heiser. Tehnoredactare: Cătălina Orşivschi. 2013, 42p;

⁎*⁎ ***Prăvălia cu umor***. Caietele Clubului Umoriştilor Constănţeni. Volumul II. Epigrame, fabule, poezii vesele, proză scurtă, caricaturi. Coperta: Leonte Năstase. Constanţa, Editura DOBROGEA, 2013, 250p;

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 35

U.E.R.

⁎*⁎ ***Prietenul anevoie se cunoaşte***. Mircea Trifu – Restitutio. Volum alcătuit de Elis Râpeanu. Ploieşti, Editura TIPO-MAN, 2013, 124p. (Concursul Național de Epigramă „Mircea Trifu“, Ediția a VIII-a, Bucureşti, ianuarie–februarie 2013);

⁎*⁎ ***Secera şi barosul***. Selecție de Ion Bindea, Eugen Pop, Aurel Buzgău, Eugen Albu, Gavril Moisa, Silvia şi Marian Popescu. Prefața („Festivalul Național „ETERNA EPIGRAMĂ“ la lecția de istorie a Apusenilor“): Silvia Popescu şi Gavril Moisa. Coperta: Octavian Bour. Cluj-Napoca, Editura SEDAN, 2013, 127p;

⁎*⁎ ***Studenți(me)a văzută de epigramişti***. Culegere de catrene epigramatice. Ediția a III-a, îngrijită de Ionel Iacob-Bencei. Consilier editorial: prof. univ. Dr. Ştefan Buzărnescu. Preambulul şi prezentarea pe ultima copertă: George Corbu. „Spovedanie“ în doi: Ionel Iacob-Bencei şi Ştefan Buzărnescu. Caricaturi: Nicolae Viziteu (N/V) şi Andrei Sofon (Sofi). Coperta I, Foto: Bebe Predan. Timişoara, EDITURA DE VEST, 2013, 200p;

⁎*⁎ ***ACUS***. Revistă trimestrială a Cenaclului Umoriştilor Sibieni „NICOLAUS OLAHUS“. Anul IX: nr. 1 (33), 2013, 20p ; nr.2 (34), 2013, 20p.; nr. 3 (35), 2013, 20p.; nr. 4 (36), 2013, 20p.;

⁎*⁎ ***AG PE RIME***. Revistă de umor. Piteşti. Anul X, nr. 28, 2013, 56p.;

⁎*⁎ ***Booklook***. Revistă internațională de literatură umoristică. Iaşi. Nr. 5(25), 2013, 40p.; nr. 6(26), 2013, 40p. (Asociația Literară PĂSTOREL Iaşi);

⁎*⁎ ***Colac peste pupăză***. Organ de tot râsul al Cenaclului de Satiră şi Umor „PUPĂZA“, de pe lângă Centrul Cultural-Social Vişeul de Sus, Maramureş. Anul VIII, nr. 8, 2013, 14p. (Nenumerotat);

⁎*⁎ ***CUGETUL***. Revistă a Cenaclului Epigramiştilor Olteni, Craiova. Anul VI: nr. 21, ianuarie-martie 2013, 52p.; nr. 22, aprilie-iunie 2013, 52p.; nr. 23-24, iulie-decembrie 2013, 52p.; nr. 25, 29-30 noiembrie 2013, 52p. (număr special);

⁎*⁎ ***EPIGRAMA***. Publicație a Uniunii Epigramiştilor din România. Anul XXI, serie nouă: nr. 63, martie 2013, 40p.; nr. 64, iunie 2013, 40p.; nr. 65, septembrie 2013, 40p.; nr. 66, decembrie 2013, 40p.;

⁎*⁎ ***HAZUL***, Nr. 21 (ediție specială). Foaie umoristică & sentimentală. Editată cu prilejul Festivalului de Umor „ION CĂNĂVOIU“, ediția a XXI-a, Târgu Jiu, 24-27 octombrie, 4p.;

⁎*⁎ ***LUMEA EPIGRAMEI***. Revistă independentă a epigramei româneşti de pretutindeni. Anul II: nr. 8, februarie 2013, 44p., nr. 9: mai 2013, 32p.; nr. 10, octombrie 2013, 32p.;

⁎*⁎ ***Scârț!*** Gruparea de literatură umoristică Al. O. Teodoreanu-Păstorel – Iaşi. Nr. 7, ianuarie 2013, 36p.; nr. 8, februarie 2013, 36p.; nr. 9, martie 2013, 36p.; nr. 10, aprilie 2013, 36p.; nr. 11, mai 2013, 36p.; nr. 12, iunie 2013, 36p.; nr. 13, iulie 2013, 36p.; nr. 14, august 2013, 36p.; nr. 15, septembrie 2013, 36p.; nr. 16, octombrie 2013, 36p.; nr. 17, noiembrie 2013, 36p.; nr. 18, decembrie 2013, 40p.;

⁎*⁎ ***SPINUL.*** Publicație a epigramiştilor băimăreni. Anul VIII: nr. 1(29), februarie 2013, 32p.; nr. 2(30), aprilie – iunie 2013, 32p.; nr. 3(31), iulie – septembrie 2013, 32p.; nr. 4(32), octombrie – decembrie 2013, 32p.;

⁎*⁎ ***Surâsul Bucovinei***. Revistă de istorie, literatură şi umor, editată de Cenaclul „NECTARIE“ din Vama, Suceava. Nr. 4, noiembrie 2013, 40p.;

⁎*⁎ ***Turburele***. Revistă de divertisment. Anul IV: nr. 11, martie 2013, 8p.; nr. 12, iunie 2013, 8p.;

⁎*⁎ ***Țânțarul***. Organ al Clubului Umoriştilor Vâlceni. Râmnicu Vâlcea. Nr. 27, octombrie 2013, 8p. Apare colegat cu SEMN, revistă de cultură pentru toți, 8p.;

c) **Volume de epigramă, ediții bi- şi multilingve etc. apărute peste hotare (publicate în limba română)**

BÂLICI, Gheorghe: ***O mie şi una de epigrame***. Volum aniversar. Cuvânt înainte: George Petrone. Design: Igor Condrea. Chişinău, Editura GUNIVAS, 2013, 306p.;

BÂLICI, Gheorghe: ***Florilegiu***. Epigrame. 50. Prezentări pe ultima copertă: Acad. Mihai Cimpoi şi Efim Tarlapan. Pictor copertă: Inga Edu. Chişinău, PROFESIONAL SERVICE SRL, 2013, 32p;

DIVIZA, Ion: ***Bi-lanțul slăbiciunilor. Eu râd de mine, voi, de cine râdeți?***. Prefață şi prezentare pe ultima copertă: George Corbu. Coperta: Elena Popovschi. Chişinău, Editura LUMINA, 2013, 120p.;

MEREACRE, Nicolae: ***Povestea greblei***. Schițe, scenete, catrene. Prefață („Între Mereacre şi greblă“) şi prezentare pe ultima copertă: Tache Bârcă. Grafică: Grigore Puică. Chişinău. Alba Iulia. Editura ALTIP. Editura EPIGRAF. 2013, 80p.

15 ianuarie 2014

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 36

CARICATURA

MIHAI BOACĂ

Născut la Braşov, în 1952, actualmente clujean, maestrul Mihai Boacă posedă o impresionantă carte de vizită, doldora de premii şi colaborări.

Ne face o deosebită plăcere să-i găzduim câteva caricaturi.

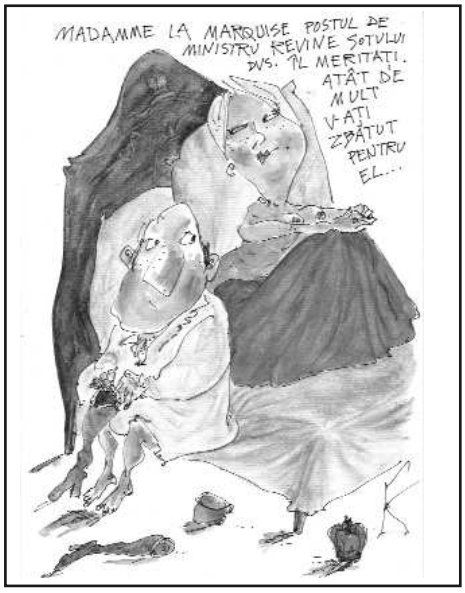

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 37

DE-ALE NOASTRE

FIȚI PE FAZĂ! FIȚI PE FAZĂ!

● **Cenaclul „SATIRICON“ al Epigramiştilor din Cluj, de la a cărui înfiinţare se împlinesc 35 de ani, anunţă cea de-a XXV-a ediţie a FESTIVALULUI NAŢIONAL „ETERNA EPIGRAMĂ“, care se va desfăşura în perioada 4–6 iulie 2014.**

Participanţii la concursul organizat cu acest prilej vor trimite:

I. La tema: „***Mobil şi imobil***“, 3 epigrame

II. ***Fără temă impusă***, 3 epigrame

Creaţiile, inedite, vor fi semnate cu motto şi însoţite de un plic mai mic cu acelaşi motto, conţinînd datele expeditorului: numele, prenumele, adresa, numărul de telefon, codul poştal, seria şi numărul buletinului sau ale cărţii de identitate, precum şi CNP (necesare la cazare). Materialele, listate la imprimantă, cu diacritice, vor fi trimise în 3 exemplare, pe o singură pagină, până în 10 iunie 2014 (data poştei), iar expedierea se va face pe adresa: **MARIAN POPESCU, Piaţa Mihai Viteazul, nr.6, ap.9, Cluj-Napoca, cod 400036**, cu menţiunea **PENTRU CONCURSUL DE EPIGRAME**.

Pentru informaţii suplimentare vă puteţi adresa la telefoanele: **Eugen Albu : 0264-420091** sau **0743297834**, **Marian Popescu: 0264-530264** sau **0744.457.885**, **Petru-Ioan Gârda: 0364-884584** sau **0745067897** şi la adresa de mail **gardaioan@yahoo.com**.

● MINISTERUL CULTURII AL REPUBLICII MOLDOVA, INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN (FILIALA CHIŞINĂU), UNIUNEA SCRIITORILOR DIN MOLDOVA, UNIUNEA EPIGRAMIŞTILOR DIN ROMÂNIA, ASOCIAŢIA OAMENILOR DE CREAŢIE DIN REPUBLICA MOLDOVA, ASOCIAŢIA EPIGRAMIŞTILOR DIN MOLDOVA organizează cea de-a X-a ediţie a **Festivalului Naţional de Epigramă şi Fabulă „*Donici, cuib de-nţelepciune*“, Chişinău, 19–21 septembrie.**

În cadrul Festivalului se organizează un concurs cu două secţiuni:

Secţiunea „Epigramă“ cu următoarele teme: **1. *Euromaidanezii***, **2. *Cu bâta-n baltă…***, **3. *Temă liberă*.** Se vor trimite câte 2(două) epigrame inedite pentru fiecare din cele 3 teme, cu un motto în plic aparte şi cu datele personale ale concurentului până la data de 20 august 2014 pe adresa: **Str. Mihai Eminescu, nr. 55, Teatrul Naţional „Satiricus Ion Luca Caragiale“. MD 2012, Chişinău, Republica Moldova**, cu menţiunea: „**Pentru concursul de epigramă**“.

Secţiunea „Fabulă“: Se vor trimite câte trei fabule pe teme libere la adresa menţionată, cu menţiunea „Pentru concursul de fabulă“, de asemenea cu un motto în plic şi datele personale ale concurentului până la aceeaşi dată, pe aceeaşi adresă.

Informaţia despre programul festivalului, data şi locul desfăşurării lui vă va fi comunicată suplimentar. **Tel: 00373 22 201742; 00373 796 40884;** e-mail: **gheorghe.balici@gmail.com (Gheorghe Bâlici)** sau **00373 22 400586; 00373 69247094; e-mail diviza2002@yahoo.it (Ion Diviza).**

● **Cu prilejul aniversării a 45 de ani de la constituirea Cenaclului de Satiră şi Umor RIDENDO Timişoara**, invităm toţi epigramiştii să participe la Concursul de Creaţie pe temele: ***Degeaba*** – 2 catrene, ***Popa şi Papa*** – 2 catrene (La această temă se acordă Premiul Popa's pentru cea mai reuşită epigramă privind întâlnirea maestrului cu Suveranul Pontif. Celelalte pot viza popa – preot, numele Popa, Pa!Pa!, Papa – mâncare, Pa! etc) şi tema 3 (facultativă): ***Epitaful unui ticălos*** – 1 catren.

Cerinţe obligatorii: lungimea versurilor – maxim 9 silabe, rimă intercalată, originalitate, prozodie perfectă, poantă inedită şi fără vulgarităţi.

Corespondenţa, la 1,5 rânduri, dactilografiată sau printată la calculator, pe o singură coloană, pe A4, în 2 exemplare, cu motto, se expediază în plic A5 la adresa: **Ionel Iacob-Bencei, Splaiul N. Titulescu, Nr. 11, Sc. A, Ap. 28, Timişoara – 300158**, până la 10 iulie 2014.

● **TANDEM EPIGRAMISTIC BĂNĂŢEAN**

În zilele de 26–29 septembrie 2014, concomitent cu „**Întâlnirea epigramiştilor**“, ediţia a VI-a, prilejuită de aniversarea a 45 ani ai Cenaclului „Ridendo“ de la Timişoara, la Caransebeş va avea loc **Festivalul Naţional de Epigramă, ediţia a XII-a**.

Iată temele pentru concursul de la Caransebeş: 1. „***Slugă la doi stăpâni***“ şi 2. „***Jumătatea ta***“. Se vor trimite cîte două epigrame inedite la fiecare temă, nelicenţioase, în trei exemplare, pe coală A4, o singură coloană, dactilografiate sau printate pe calculator, la 1,5 rânduri, în sistem motto.

Plicurile (A5) se vor expedia NERECOMDAT pe adresa: **Casa de Cultură „George Suru“ a municipiului Caransebeş, P-ţa Mihai Viteazul, nr. 6, jud. Caraş-Severin, CP 325400**.

Termen (data poştei): **25 iulie 2014**. Organizatorii vor reveni, în timp optim, cu detalii pentru invitaţi.

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 38

ESEU

(Urmare din pag. 31)

două exemple: Aforismul figurând în **Glosar** sub forma: „*Femeie* – Singurul spițer care ne procură otrava cea mai dulce“, reapare, în aceeași înfățișare în **Dicționar**, pentru ca să-l regăsim, în ediția a doua, revăzută și adăugită, a **Dicționarului intelectualilor** (1921), precum și în volumul „*Epigrame și din umorul războiului*“ (București, Tipografia „Avântul“, 1927, p. 20), metamorfozat în catren: „*Femeia-i singurul spițer, / Ce este furnizorul / Celei mai dulci dintre otrăvi: / Amorul*“ (***Femeia***). Aceeași este situația strofei ce deschide volumul său de epigrame: „*Jobenul respectabil, / Sub care-ți stă figura, / E rama care costă / Mai mult decât pictura“* (***Unui jobenat***), care poate fi aflat în cele două ediții ale dicționarului său ca definiție-aforism: „*Jobenul* – o ramă care valorează adesea mai mult decât tabloul“. Acest fapt face ca unele dintre catrenele sale să fie uscate, rigide.

Cu toate acestea, Sofronie Ivanovici este un clasic al genului, reputație pe care i-au adus-o cel puțin două epigrame, și anume: „*Aici zace-o literată / Ce-a fost mare doar ca fată“ (Pe mormântul unei literate) și „În arta ta, cum operezi / Nu ai rivalitate: / Toți clienții te admiră / Cu gurile căscate“* (***Unui dentist)***, la care ar mai trebui, considerăm, adăugata încă una, blamând un cămătar, cu trimitere la o pildă biblică: „*Deși despoi pe lumea toată, / Ca să devii mai mulțumit, / Nu vei putea să iei vreodată / Cămașa celui fericit*“.

Dar, stăruind încă o clipă asupra „*Dicționarului intelectualilor*“, nu putem trece cu vederea peste faptul că prima ediție a acestuia avea tipărită următoarea dedicație: „*Domnului B. P. Haşdeu, ilustru autor al monumentalului „Magnum Etimologicum Romaniae“ închin acest modest op,* ***mic etimologic****: mic, dar terminat! Autorul*“. Primind lucrarea, Haşdeu îi răspunde, între altele, „*că se miră cum n-a ajuns încă profesor la Facultatea de litere prin maternitatea dlui Maiorescu*“, ecou, desigur, al relațiilor încordate existente cândva între cele două ilustre personalități.

Cu o cărticică de asemenea factură, dacă nu a putu face concurență marelui dicționar al lui Haşdeu, rămas, cum se știe, după patru mari volume, neterminat (ajungând până la cuvântul *bărbat*), Sofronie Ivanovici va fi smuls, poate, magului de la Câmpina un zâmbet repede șters de furtunile ce-i bântuiau sufletul în urma pierderii genialei sale fiice.

Am amintit că Sofronie Ivanovici este și autorul unei ditirambice prefețe la volumul de poezii al unui oarecare Mihail Păunescu, intitulat „*Din inspirațiile mele*“, apărut în anul 1900, în care elogiile la adresa „poetului“ argeșean iau o întorsătură de-a dreptul comică. După ce arată „*cât de complex este talentul tânărului Păunescu*“, socotește necesar să atragă atenția lectorilor că „*fecundul scriitor merge și mai departe, încearcă a scrie și epigrame și cu un succes care va motiva în curând invidia colegilor săi Giordano și Quintus. Într-adevăr, superioritatea preponderentă, și deci învederată a epigramistului Păunescu, rezidă în originalitatea și în spiritul cu mult mai fin decât al ambilor epigramiști citați*“. Și ca justificare a acestei temerare afirmații, prefațatorul reproduce mostre ce ne apar, astăzi, mai mult decât penibile: „*Madam Y avea bani, giuvaeruri; / Trăsură elegantă trasă de doi cai, / Necheză și spumegă întruna; / Studenții o duceau tot cu halai, / Aceasta cam prin luna lui Mai...* (***Epigramă***).

Ca și cum n-ar fi fost de-ajuns, Ivanovici îi mai găsește „bravului Păunescu“ încă o calitate – originalitatea –, constând în aceea că „*Pe când toți ceilalți epigramiști se silesc să exprime ideile lor în patru versuri, ingeniosul nostru epigramist, probabil pentru a persifla pe naivi și a-i face să creadă că epigrama sa e poezie lirică, scrie epigrame în câte două strofe, uneori și în câte trei strofe*“.

Și, pentru ca demersul „critic“ să ia proporțiile unei gafe, încheia cu deloc profeticele cuvinte, după care Mihail Păunescu „*este și va rămâne tizul marelui poet Mihail Eminescu*“.

Este mai mult decât sigur că Sofronie Ivanovici a scris introducerea la volumul lui M. Păunescu dintr-o obligație față de un amic de școală militară (...). Evident, Ivanovici s-a amendat ulterior, tacit, „marele epigramist“ M. Păunescu nefigurând, pe bună dreptate, în **Antologia** din anul 1914, care reprezenta, și pentru autorul ei, în mod firesc, o operă de maturitate.

Numele de Păunescu avea să rămână, totuși, în literatura română prin doi dintre marii săi purtători: poetul național Adrian Păunescu și genialul epigramist Aurelian Păunescu.

(Ultima parte, în numărul următor)

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 39

IN MEMORIAM ✝ IN MEMORIAM ✝ IN MEMORIAM

Ne-a părăsit epigramistul caransebeşean,
umoristul polivalent Nicolae NICOLAE
(11.06.1927 – 23.04.2014)

OLTENII

Oltenii-s rare specimene,
Ce-şi fac din orişice reclame;
Mă uit la ei, cum vând catrene,
La preţul unor epigrame.

MEDITAŢIE

Sfârşindu-şi ora de lectură,
Susţine el, cu frenezie,
Că, cin' s-a fript cu dictatură,
Azi, suflă şi-n democraţie

Născut în localitatea Rast (Dolj), a urmat liceul la Calafat apoi, după absolvirea Facultăţii de Silvicultură şi Exploatare a Lemnului, s-a stabilit în Caransebeş, lucrând la Exploatarea Forestieră Zăvoi, respectiv la Combinatul de Exploatare şi Prelucrare a Lemnului.

În a doua parte a vieţii, atras de literatura umoristică, a scris epigrame, cronici rimate, fabule şi pamflete, iar în februarie 1991 a participat la constituirea Asociaţiei Umoriştilor din Banat, ca urmare a iniţiativei epigramistului Ionel Iacob-Bencei. La scurt timp, devine membru al Cenclului RIDENDO Timişoara.

Ambiţios şi sprijinit de directorul Casei de Cultură a Municipiului Caransebeş, înfiinţează, în 1995, Cenaclul APOSTROF şi revista omonimă, preluând din mers Întâlnirea Epigramiştilor, pe care o transformă în Festival Naţional de Epigramă. În acelaşi an a devenit membru al U.E.R.

A colaborat la o sumedenie de publicaţii, a editat o duzină de volume personale, a fost distins cu zeci de premii la concursurile tematice şi figurează în peste 60 de culegeri şi antologii.

Pentru activitatea sa literară şi managerială, a obţinut titlul de: Membru de Onoare al U.E.R. (2004), Cetăţean de Onoare al Municipiului Caransebeş (2007), Membru al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova (2010).

Prin trecerea sa la cele veşnice, mişcarea epigramatică din România pierde un membru talentat şi devotat, un mare animator al vieţii culturale din „oraşul gugulanilor".

Transmitem familiei îndoliate sincere condoleanţe şi profunda noastră compasiune.

Dumnezeu să îl odihnească în pace!

IONEL IACOB-BENCEI
(Cenaclul RIDENDO)

ION GHERA
(Cenaclul APOSTROF)

Miercuri, 23 aprilie 2014, a încetat din viaţă colegul nostru gălăţean, medicul veterinar PAUL DUMITRESCU.

Epigramist, poet, caricaturist, sculptor şi nu în ultimul rând talentat compozitor, maestrul PAUL DUMITRESCU a fost membru al Clubului Umoriştilor „VERVA "- Galaţi, fondatorul şi Preşedintele Cenaclului Epigramiştilor Gălăţeni „*Păstorel Teodoreanu".* A fondat *„Caietele de cenaclu",* apoi a înfiinţat şi a condus revista de umor *„Păstorel".*

Este autorul „*Imnului epigramiştilor*" (text şi muzică), imn care se intonează de câţiva ani de zile la deschiderea şi închiderea Festivalului Naţional de Epigramă „Umor la Mila *80".*

IN MEMORIAM

În spiritul ideilor dreptăţii,
E timpul să susţinem, pentru ţară,
S-avem şi noi „Statuia Libertăţii"
Măcar aşa, ca piatră funerară!

PENSIONARIADA

La pensie, tristeţea vine când
Observi că treci prin rânduieli infame:
Din lumea muritorilor de rând,
În rândul muritorilor de foame!

ION MORARU

Prof. Romulus Filip născut 20 feb. 1936, decedat în 9 apr. 2014.

La mormântul epigramistului Romulus Filip: *Maestre, Domnul, azi, te cheamă / Să pleci spre zările senine; / Să ne trimiţi o epigramă, / Să ştim ca ai ajuns cu bine*. **(Ioan Fîrte Adi)**

REPETABILA VÂRSTĂ A III-A

Despre asta tot mai scriu,
Pentru topuri cu program,
Şi mă-ntreb: cât încă-s viu,
Câte vârste-o să mai am?

ÎMPĂCARE CU REDACTORUL-ŞEF

Am primit o veste tristă:
Mi-a scos versul din revistă.
N-am de gând să mă retrag,
El mă scoate, eu… îl bag.

EPIGRAMA_68_Layout 1 5/25/2014 4:21 PM Page 41

EPIGRAMA

V
Ă
R
Ă,
M
A
R
E,
S
O
A
R
E
...!

MAREA...
Oaza mea de sănătate
Cuibuşor de nebunii,
Unde dau femei pe spate...
Cu diverse alifii.
Vasile Manole

ŞI LA MARE ESTE MARE
La nudişti, ca altădată,
Blonda iarăşi e vedeta:
Ca s-arate că-i bogată
S-a-mbrăcat doar cu poşeta.
Ioan Fărcaş

PE PLAJĂ
Pe plajă, când nisipul dogoreşte,
Iar toropeala strânge-n incisivi,
La soare toată lumea leneveşte
Doar hoţii, singuri, rămânând activi.
Ionuț-Daniel Țucă

IARNA NU-I CA VARA
De-i cald, cu-o bluză decoltată,
De-ocheade este asaltată.
Aşa constată domnişoara
Că iarna sigur nu-i ca vara.
Cătălina Orşivschi

PARAFRAZÂND
Se ştie, vinul nu-i ca apa
Şi nici friptura nu-i ca ceapa;
E drept că iarna nu-i ca vara,
Nici soața nu-i ca secretara.
Elis Râpeanu

ROMÂNII LA PICNIC
Vazând mârlanii prin păduri,
Revolta noastră e firească:
Cum pot să bage-n ei fripturi
Când ei ar trebui să pască?!
Laurentiu Ghiță

RIGORILE VERII
Pe timp de vară simți zăduf,
Când cald e-n câmpuri şi poieni,
Dar şi-un chinuitor năduf,
Produs de politicieni.
Dan Căpruciu

SEZON ESTIVAL
Unde calde şi domoale
Care poartă gustul sării
Vor să-mbrace fete goale,
Că prea stau la mila...mării!
Florina Dinescu-DINU

ISSN 1224-3426 **Tipărit sub îngrijirea Tipografiei GRAFICA XX**